

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

Głos

Wtorek

9 lutego 2021

nr 11 (LXXVI)

cena: 13 Kč

WIADOMOŚCI
**WĘŻEL
PRZESIADKOWY JUŻ
GOTOWY** STR. 2-3

NASZE RODY
SZYGUTOWIE
STR. 5

EKONOMIA
**DLA LUDZI I DLA
ZWIERZĄT**
STR. 7

Trzeba sięgać do rezerw

REGION: W grudniu polski rząd, w ramach pomocy udzielanej Polonii i Polakom za granicą, przekazał Polskiemu Związkowi Kulturalno-Oświatowemu ze swej rezerwy fundusze na dofinansowanie bieżącego utrzymania Domów PZKO.

Witold Koźdoń

Te pieniądze pozwoliły nam wyjść na prostą – nie ukrywa Piotr Brzezny, prezes Miejsowego Koła PZKO w Orłowej-Lutyni. Podobnie mówi Janusz Wałoszek, prezes MK PZKO w Karwinie-Frysztacie. – Fundusze z Polski bardzo nam pomogły. Dzięki nim mogliśmy „ogarnąć” znaczną część naszych stałych wydatków – stwierdza. Sprawdziliśmy, jak na co dzień radzą sobie inne koła PZKO?

Przedłużająca się epidemia koronawirusa paraliżuje życie polskich organizacji w Republice Czeskiej. – W 2020 r. koła PZKO zostały pozbawione wielu dochodów, bo albo musiały zrezygnować z wynajmu pomieszczeń, albo z organizacji imprez, które przynosiły im dochód. Jednocześnie musiały normalnie opłacać rachunki – tłumaczyła w grudniu prezes PZKO, Helena Legowicz. Strategie na przetrwanie są bardzo różne.

– Nam pomaga fakt, że choć musieliśmy odwołać wszystkie zaplanowane w Domu PZKO imprezy, wynajmujemy pomieszczenia niewielkiemu sklepowi z narzędziami. Może on normalnie działać, dzięki czemu mamy jakiś dochód – mówi Bogusław Czapek, szef Komisji Rewizyjnej w MK PZKO w Boguminie-Skrzeczoniu. – Poza tym wykorzystujemy obecny czas na drobne remonty. Koło wzbogaciło się także o nowe stoły i krzesła, więc imprezy mogłyby się u nas odbywać w bardziej komfortowych warunkach, niestety na razie nic z tego nie będzie – stwierdza.

Działacze PZKO w Karwinie-Frysztacie również przekonują, że rok 2020 nie był do końca stracony. Zimą odbył się Bal Polski, a latem zorganizowali „zabijaczkę”.

– Oczywiście w związku z epidemicznymi restrykcjami zabawa nie mogła się odbyć, udało

● Na co dzień Domy PZKO ogniskują polskie życie na Zaolziu. Na zdjęciu Dom PZKO w Milikowie.
Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

34

W 2020 r. koła PZKO zostały pozbawione wielu dochodów, bo albo musiały zrezygnować z wynajmu pomieszczeń, albo z organizacji imprez, które przynosiły im dochód. Jednocześnie musiały normalnie opłacać rachunki

Helena Legowicz, prezes PZKO

się za to sprzedaż wyrobów ze świniobicia. I to nam finansowo pomogło – przypomina Janusz Wałoszek. Powoli zaczyna się również zwracać termomodernizacja, jaką m.in. dzięki pomocy z Polski przeszedł w ostatnich latach frysztacki Dom PZKO. – Za

sprawą tej inwestycji nasze rachunki są dużo mniejsze, a poza tym – ponieważ w obiekcie nic się obecnie nie dzieje – możemy regulować temperaturę wewnątrz na minimalnym poziomie. Nie musimy grzać tyle, ile normalnie, niestety problem w tym, że płacić

miejsowe koła PZKO skorzystały z pomocy, jakiej w grudniu Zarządowi Głównemu PZKO udzieliła Kancelaria Prezesa Rady Ministrów RP w ramach zadania publicznego dotyczącego pomocy Polonii i Polakom za granicą.

musimy standardowo, bo rachunki za elektryczność czy gaz przychodzą w formie zaliczek. Trzeba więc sięgać do rezerw – dodaje Wałoszek.

– My natomiast palimy na co dzień węglem i drewnem, dlatego nie jesteśmy w stanie ustawić temperatury w grzejnikach na stałym poziomie – stwierdza dla odmiany Jan Kaleta, prezes MK PZKO w Gutach. – Tak więc, mimo iż Dom PZKO stoi pusty, musimy regularnie przyjeżdżać, by rozpałać w piecu – tłumaczy.

Ciąg dalszy na str. 4

KOMENTARZ

Bal Oздrowieńców

REGION. U kolebki tego pomysłu stały ostatnia premiera „Domu otwartego” w wykonaniu Sceny Polskiej, zbliżające się ostatki oraz ogólnie uznawany fakt, że osoba, która przeszła COVID-19, przez kolejne 90 dni nie może się zarazić. Ponieważ akurat od dziś zaliczam się również do tego grona, te wszystkie wymienione czyniki złożyły się na tę śmiałą decyzję: w najbliższą sobotę zorganizuję pierwszy i ostatni bal w tym sezonie – Bal Oздrowieńców. STR. 2

NAUKA

Proponują ciekawsze lekcje

OSTRAWA. Uniwersytet Ostrawski wyciągnął pomocną dłoń do tych nauczycieli w naszym regionie, którzy chcą swoje lekcje zrobić bardziej atrakcyjne. W tym celu stworzył portal internetowy univerzitaproskoly.osu.cz, na którym udostępnił ponad sto warsztatów oraz wykładów z zakresu nauk przyrodniczych i humanistycznych. STR. 3

WYDARZENIA

Ślisko na drogach

REGION. Mróz, marznący deszcz, nieodśnieżone i śliskie drogi – z takimi warunkami od niedzieli muszą się mierzyć kierowcy w województwie morawsko-śląskim. Cały dostępny sprzęt do odśnieżania wyjechał w teren, niestety na drogach nie brakuje kolizji. STR. 3

SPORT

Zmartwychwstanie w drugiej połowie

KARWINA. Po pierwsze zwycięstwo w 2021 roku sięgnęli w weekend pierwszoligowi piłkarze Karwiny. Podopieczni Juraja Jarábka pokonali w derbach Opawę 3:1, przełamując kiepską passę z początku nowego roku. Sobotnim derbem w Raju towarzyszyła bardzo nerwowa atmosfera. Z czerwoną kartką opuszczał ławkę Opawy trener kondycyjny drużyny przyjezdnych, sędziowie mieli też pełne ręce roboty z piłkarzami obu zespołów. STR. 8

ZDANIEM... Beaty Schönwald

beata.schonwald@glos.live

Komuś może się wydawać, że organizacja Balu Ostatkowego to niemądry pomysł (najwięcej uwag będą mieli, oczywiście, nie-ozdrowieńcy), ale ją tę sprawę zdążyłam dogłębnie przemyśleć. Wszystko powinno pójść gładko. Po pierwsze – sala balowa. Nie ma problemu, wszystkie mają wolne terminy. Po drugie – catering. Restauracje, które postanowiły się nie poddawać i działają na zasadzie „okienka”, będą mnie całowały po rękach. Orkiestra – z tym może być gorzej, ale w najgorszym przypadku pewnie znajdzie się chociaż jakiś DJ „już po covidzie”. A reklama – to zupełny pryszcz. Po nieustannym wałkowaniu informacji o tym, ilu zachorowało i czemu tak dużo, oraz ilu już zaszczepiono i czemu tak mało, myślę, że każdy portal rzuci się na ten balowy temat. No i wreszcie zostaje sprawa samych uczestników balu. Wziąwszy pod uwagę, że w ciągu ostatnich trzech miesięcy w naszym kraju zachorowało na koronawirusa ponad pół miliona osób, uważam, że potencjał jest duży. Jako wejściówka wystarczy status ozdrowieńca, udokumentowany np. SMS-em od sanepidu informującym o pozytywnym wyniku testu w okresie od listopada do mniej więcej końca stycznia. Zanim jednak polecę z tą sprawą do mediów i na szybko porozklejam po placach i skwerach afisze ogłaszające mój wielki bal, aby nie łamać prawa, muszę jeszcze skleić parę słów do premiera i ministra zdrowia. Myślę, że obaj panowie zrozumieją, że taki Bal Ozdrowieńców nie stwarza żadnego społecznego zagrożenia i udzielił mi wyjątku od PSA we wszystkich jego stopniach. Mało tego, obiecuję sobie po cichu, że po północy jako osoby już zaszczepione być może pojawią się na parkiecie. W końcu wybory tuż-tuż, a o pozytywną reklamę naszym politykom jakoś coraz trudniej.

CYTAT NA DZIŚ

Książd Grzegorz Strzelczyk

doktor teologii oraz proboszcz,
w rozmowie z Wirtualną Polską

...
**Niepokoń mnie skala obojętności
młodych ludzi na duchowość.
Przeżywam to jednak bardziej od
strony młodych, którym w życiu
towarzyszyłem, a dzisiaj ich
spotykam jako niewierzących. To jest
rozdzierające. Doświadczam porażki,
bo myślę wtedy, że być może moje
świadcstwo było marne**

W OBIEKTYWIE...

• W Ośrodku Wolnego Czasu „Amos” w Czeskim Cieszynie wystawione są prace fotografa Martina Podžornego, przedstawiające piękno naszych Beskidów. Niestety z powodu obostrzeń pandemicznych wystawy nie można obejrzeć na żywo. Można natomiast wpisać imię i nazwisko autora w wyszukiwarce na YouTube, dzięki czemu będziemy mogli zobaczyć prace on-line.

„Zwrot”/Fot. Nina Suchanek

DZIŚ...

9

lutego 2021

Imieniny obchodzą:
Apolonia, Jakub, Pola
Wschód słońca: 7:08
Zachód słońca: 16:51
Do końca roku: 325 dni
(Nie)typowe święta:
Międzynarodowy Dzień Pizzy

Przysłowia:
„Gdy mróz w lutym ostro trzyma, tedy już niedługo zima”

JUTRO...

10

lutego 2021

Imieniny obchodzą:
Jacek, Jacenty, Elwira
Wschód słońca: 7:06
Zachód słońca: 16:53
Do końca roku: 324 dni
(Nie)typowe święta:
Dzień Mincerza
Przysłowia:
„Gdy 10 lutego mróz panuje, jeszcze 40 dni takich zwiastuje”

POJUTRZE...

11

lutego 2021

Imieniny obchodzą:
Bernadeta, Łazarz, Maria
Wschód słońca: 7:05
Zachód słońca: 16:55
Do końca roku: 323 dni
(Nie)typowe święta:
Ogólnopolski Dzień Dokarmiania Zwierzęny Leśnej
Przysłowia:
„Gdy w Tłusty Czwartek człek w jedzeniu pofolguje, łaskawy Pan Bóg grzech obżarstwa daruje”

POGODA

wtorek

dzień: -6 do -9 °C
noc: -9 do -16 °C
wiatr: 1-3 m/s

środa

dzień: -6 do -10 °C
noc: -7 do -17 °C
wiatr: 2-5 m/s

czwartek

dzień: -4 do -8 °C
noc: -7 do -13 °C
wiatr: 2-6 m/s

Węzeł przesiadkowy już gotowy

Nowy autobusowy węzeł przesiadkowy przed dworcem kolejowym w Hawierzowie został w piątek uroczystie oddany do użytku. Zadaszone stanowiska z świetlnymi tablicami informacyjnymi zastąpiły stare przystanki. Powstały 134 miejsca parkingowe.

• W piątek oddano do użytku terminal autobusowy w Hawierzowie. Fot. DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

mieć, wiceprezydent miasta ds. inwestycji.

Naszym głównym celem była przemiana całej przestrzeni przed dworcem. Mam nadzieję, że to będzie ładna brama do miasta, że Hawierzów nie będzie się musiał wstydić tego miejsca – powiedział w rozmowie z „Głosem” Bogusław Nie-

Węzeł przesiadkowy będzie bezpieczniejszy niż przed remontem, ponieważ droga biegnąca pomiędzy stanowiskami będzie zamknięta dla indywidualnego ruchu. Kierowcy samochodów osobowych powinni zwrócić uwagę na zmiany w organizacji ruchu.

Prace budowlane trwały dokładnie rok. Kosztowały ponad 117 mln koron. Miasto Hawierzów otrzymało 100-milionową dotację z funduszy unijnych, resztę kosztów pokryło z własnego budżetu. – Rok temu podpisaliśmy umowę i przejeżdżaliśmy plac budowy. Wyraziliśmy wówczas nadzieję, że dokładnie za rok uda nam się wewnątrz budynku. – Hala dworcowa została wzniesiona w 1969 roku. Od tego czasu nie przeprowadzono tu żadnych dużych inwestycji. Mam nadzieję, że od teraz mieszkańcy Hawierzowa nie będą musieli się wstydić za wygląd dworca i placu przed nim – przekonywał Josef Bělca, prezydent Hawierzowa.

Ślisko na drogach

• Z zimową aurą przegrał m.in. jeden z ostrawskich trolejbusów. Fot. mat. prasowe Straży Pożarnej

Jak informują służby, drogi są przejezdne, ale trzeba zachować szczególną ostrożność. Jezdnie na wielu odcinkach bywają bowiem zaśnieżone, pokryte lodem albo błotem pośniegowym. – Apelujemy do wszystkich kierowców, aby dostosowali swoją jazdę do aktualnego stanu dróg i natężenia ruchu w danym miejscu – ostrzegali w poniedziałek policjanci.

W nocy z niedzieli na poniedziałek spadło w naszym regionie ok. 15 cm śniegu i nie wszyscy kierowcy radzili sobie w takich warunkach. Policja bada między innymi okoliczności wypadku na ul. 17 listopada w Hawierzowie, gdzie zderzyły się dwa samochody osobowe, a przybyli na miejsce strażnicy udzieliли pomocy starszemu mężczyźnie,

który prawdopodobnie upadł i musiał być reanimowany. Z kolei strażnicy w Śląskiej Ostrawie odholowali przegubowy trolejbus, który nie zdołał wjechać na ośnieżone wzgórze. Lekko „złamał się” w przebiegu i utknął na ul. Armii Czechoślawackiej. Strażnicy najpierw odgarnęli świeży śnieg sprządką i spod pojazdu, a następnie z pomocą potężnej, strażackiej taty odholowali trolejbus na prosty odcinek drogi.

Niestety meteorolodzy zapowiadają, że to nie koniec zimowej aury. W najbliższych dniach możemy spodziewać się kolejnych opadów śniegu, zwłaszcza w środę i czwartek. Do tego temperatury będą utrzymywać się poniżej zera. Czekaj nas więc śnieżny i mroźny tydzień. (wik)

W SKRÓCIE...

Zamiast wesołości duma

Harcerstwo Polskie w RC ma nowe logo. Organizacja przedstawiła je w piątek na swojej stronie na Facebooku, wraz z następującym komentarzem: – Nowe logo organizacji to delikatny znak zawierający elementy lilijki, a także elementy okalające ją – symbolizujące krąg, współdziałanie czy różnorodność. Prosta kolorystyka została oparta głównie na zestawieniu czerwieni z bielą, czernią i szarością. Dzięki temu rezygnujemy z wesołego charakteru na rzecz dumy, powagi i patriotyzmu. Zarówno typografia, jak i sygnet rysowany jest jednak miękką kreską, z zaokrąglonymi kątami, przez co oddajemy także ducha przyjaźni i miękkih relacji, które łączą ludzi. Harcerstwo, podobnie jak inne stowarzyszenia, ma mocno utrudnioną działalność w czasie pandemii. Mimo to nie rezygnuje z obchodów Dnia Myśli Braterskiej. Ognisko on-line odbędzie się 21 lutego o godz. 18.00 na stronie facebookowej HPC. (dc)

Urodzinowy prezent dla biblioteki

W piątek upłynęło 70 lat od założenia Morawsko-Śląskiej Biblioteki Naukowej w Ostrawie. Zbliża się od lat oczekiwana budowa jej nowego gmachu. – Morawsko-Śląska Biblioteka Naukowa od swojego założenia działa w tymczasowych pomieszczeniach ostrawskiego ratusza. Z okazji jej 70-lecia przygotowaliśmy dla niej mały prezent. Aktualnie załatwiamy pozwolenie na budowę nowej siedziby – poinformował Lukáš Curylo, zastępca hetmana województwa morawsko-śląskiego. Nowoczesny budynek – tak zwany „czarny sześciąt” – ma być gotowy za cztery lata. Częścią składową biblioteki będzie także Wojewódzki Ośrodek Cyfryzacji, który będzie przetwarzał do postaci cyfrowej nie tylko zbiory Biblioteki Naukowej oraz bibliotek regionalnych, ale też eksponaty Krajowego Muzeum Śląskiego w Ostrawie oraz muzeum w Ostrawie. (dc)

Przypomną operację »Adolphus«

Mieszkańcy Dębowca upamiętnią 80. rocznicę pierwszego zrzutu Cichociemnych na polskie ziemie. To właśnie w tej miejscowości na Śląsku Cieszyńskim nocą z 15 na 16 lutego 1941 r. wylądowało trzech polskich komandosów. – Uroczystości z uwagi na pandemię będą skromne. Odbędzie się 13 lutego. Złożymy kwiaty przed pomnikiem, który upamiętnia pierwszy zrzut – poinformował media wójt Dębowca Tomasz Branny. Obelisk poświęcony Cichociemnym stoi w centrum Dębowca. Tomasz Branny podkreślił, że pamięć o wojennych żołnierzach jest obowiązkiem. – Chcemy docenić tych, którzy 80 lat temu wylądowali w Dębowcu. Poświęciliśmy wszystko dla ojczyzny. Dzięki nim możemy dziś żyć i pracować w pokój. Każdy z nas powinien pamiętać o Cichociemnych – stwierdził. Kryptonim pierwszego zrzutu brzmiał „Adolphus”. Termin operacji wyznaczono na noc z 15 na 16 lutego 1941 r. (wik)

Jest lepiej, ale na jak długo?

Pandemia COVID-19 w województwie morawsko-śląskim nadal słabnie. To trend, który na razie się nie zatrzymał, ale też niekoniecznie będzie trwał wiecznie. Hetman, Ivo Vondrák, potwierdził to na wczorajszej konferencji prasowej, która bezpośrednio nawiązała do spotkania wojewódzkiego sztabu kryzysowego.

– Z moich obserwacji wynika, że sytuacja epidemiczna w ramach województwa zmienia się falami, raz jest w jednym województwie lepiej, a potem znowu w innym. Z nami dzieje się to samo – powiedział.

Na razie jednak szef województwa przekazał dziennikarzom raczej pozytywne wieści. Poza tą, która mówi o najmniejszej liczbie zakażeń na 100 tys. mieszkańców w porównaniu z pozostałymi województwami w RC, wspominał np. o widocznych już efektach, jakie daje szczepienie pracowników służby zdrowia. – Dzięki szczepieniom mamy obecnie na zwolnieniach niesie tylko 36 lekarzy i 352 pracowników profesji nielekarskich – zaznaczył.

W sumie w województwie, które liczy niespełna 1,2 mln mieszkańców, podano już pierwszą dawkę szczepionki 27 640 osobom, z czego 8395 z nich otrzymało już także drugą dawkę. W grupie osób powyżej 80. roku zaszczepiono 10 970

(sch)

325

obywateli Republiki Czeskiej było zatrudnionych legalnie w grudniu w województwie śląskim. W całej Polsce 31 grudnia ub. roku pracowało legalnie 1568 osób legitymujących się czeskim paszportem. W województwie śląskim najwięcej obywateli czeskich (143) widnieje w rejestrach Oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w Bielsku-Białej, który obejmuje zasięgiem m.in. Cieszyn, Żywiec, Wisłę czy Czechowice-Dziedżice. 64 osoby są zgłoszone w Oddziale ZUS w Chorzowie, 51 w Rybniku, 29 w Zabrze, 22 w Sosnowcu i 16 w Częstochowie.

31 grudnia 2020 r. w całym województwie śląskim pracowało legalnie 63 tys. cudzoziemców. – Największą grupę wśród legalnie zatrudnionych obcokrajowców, zarówno w kraju jak i w województwie śląskim, stanowią obywatele Ukrainy. To tendencja utrzymująca się już od kilku lat. W województwie śląskim na 63 tys. cudzoziemców ponad 50 tys. osób przyjechało z Ukrainy – mówi Beata Kopczyńska, regionalna rzecznik prasowa ZUS województwa śląskiego. Kolejnać na Białorusini (2 tys. osób) oraz Gruzini (1,5 tys. osób). (wik)

Luzowanie obostrzeń

W Polsce od piątku, 12 lutego, hotele, stoki narciarskie, kina, teatry, filharmonie i opery będą mogły być otwarte w rygorze sanitarnym uwzględniającym zagrożenie 50 proc. miejsc na widowni, zakrywanie ust i nosa maseczką oraz zakaz konsumpcji. Otwarcie jest warunkowe, na razie na dwa tygodnie – do 26 lutego.

– Chcemy powoli i ostrożnie wracać do normalności, ale jednak przypominając, że pandemia trwa. Każdego dnia do szpitali trafiają nowi chorzy, niektórzy przegrzywa- ją walkę z wirusem – zastrzegają przedstawiciele polskiego mini- sterstwa zdrowia. (wik)

Zamknięte – jak do tej pory – pozostają w Polsce siłownie i restauracje. Wpływ zmian w ograniczeniach na ewentualny wzrost poziomu zakażeń monitoruje też rządowy Zespół Zarządzania Kryzysowego. – Ponieważ liczba zajętych łóżek i respiratorów jest teraz na stabilnym poziomie, chcemy jednak wracać do normalności. Robimy to z dużą ostrożnością. Wirus wciąż jest groźny – zastrzega ministerstwo zdrowia i dodaje, że największe nadzieje na pokonanie pandemii daje szczepionka przeciw COVID-19. Od 27 grudnia nad Wisłą przeprowadzono ok. 1,5 mln szczepień. (wik)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Rok inny niż wszystkie

Spotykając się po raz pierwszy w styczniu 2020 roku nie przewidzieliśmy, że wszystko w tamtym roku będzie wyglądało inaczej. Na styczniowym zebraniu zamknęliśmy jubileuszowy, dwudziesty rok działalności Klubu 99 i uroczystości z tym związane, które zorganizowało dla nas sibickie Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Zarządowi sibickiego Koła PZKO podziękowano za wzorowy przebieg jubileuszu. We własnym zakresie postanowiono opracować finansowy protokół dochodów i wydatków jubileuszu 20-lecia, w terminie do marcowego spotkania. W dalszej części spotkania debatowano nad programem Klubu w nowym roku, miejscami i terminami spotkań. Nowymi miejscami spotkań miały być restauracja „U Kotali” w Tyrze, ponownie Boconowice oraz dwukrotnie Gródek. Przeważał umiarkowany optymizm, co do dalszych losów K 99.

● ● ●

Lutowe spotkanie Klubu odbyło się w Bystrzycy „Na Szkubni”. Powróciliśmy jeszcze do uroczystości jubileuszowych: protokół finansowy ze spotkania jubileuszowego w Sibicy przedstawił Tadeusz Bizoń i włączono go do ogólnego protokołu z jubileuszu 9. 12. 2019. W lutym kilku kolegów obchodził bardzo zacie jubileusz: Kazimierz Stańco (84. urodziny), Józef Matloch (85), Jan Czudek (86), Władysław Majewski (88), Józef Janczyk (91). Były więc gratulacje i życzenia od wszystkich kolegów, następnie rozmowy, jak zwykle o wszystkim, ale także potrzebne w takim gronie. Następane spotkanie K 99 miało się odbyć „U Kotali” w Tyrze. Zostało odwołane. W czasie 20-letniej działalności Klubu 99 ani razu się nie zdarzyło, by któreś spotkanie było odwołane. 12 marca rząd RC wprowadził od godz. 14.00 stan wyjątkowy. Nadzwyczajne środki miały zapobiec szerzeniu się koronawirusa. 16 marca Czeszy i Polska zamknęły granicę. My zamknęliśmy się w domach.

Kolejne spotkania aż do czerwca włącznie, są odwoływane. Śledzimy sytuację w „Głosie”, kontaktujemy się telefonicznie. Na początku czerwca złagodzone obostreszenia antywirusowe. W lipcu zwolujemy

spotkanie Klubu 99 do Błędowic. Organizacji podejmują się państwo Cisi i Nowakowie. Organizatorzy zaproponowali interesujący program: przywitaliśmy zaproszoną specjalnie panią Alinę Farną-Podkalską, wybitną solistkę Opery Narodowej w Ostrawie, pochodzącą z Błędowic. Pani Alina wygłosiła prelekcję na temat najwybitniejszego twórcy polskiej opery narodowej – Stanisława Moniuszki. W ramach wykładu wysłuchaliśmy fragmentów arii z opery „Straszny dwór”. Spotkanie z panią Farną-Podkalską wniosło ducha optymizmu, że w aktualnej sytuacji mogą być i inne tematy poza tymi o zarazie. Dalej spotkanie przebiegało w miłej, towarzyskiej atmosferze o tematyce muzycznej. Przy okazji, lipcowym solenizantom (Zdzisław Hanzel – 77 lat, Władysław Josiek – 85, Edward Zaleski – 81, Jerzy Czup – 83, Pavel Tomčala – 80, Tadeusz Bizoń – 81) złożono gratulacje i okolicznościowe życzenia. W przyjemnej atmosferze ogrodu błędowskiego Domu PZKO podziękowano gospodarzom i zaśpiewano wspólnie „Szumi jawor, szumi...”.

● ● ●

Sierpniowe spotkanie Klubu miało miejsce na Strzelnicy w Czeskim Cieszynie. Miało uroczysty charakter, bowiem kolejny nasz kolega, założyciel Klubu 99, Stanisław Pielesz z Sibicy, obchodził 90. urodziny. Wspólnie z nim świętowaliśmy 85. urodziny Władysława Joska i 80. urodziny Pavla Tomčali. Wspominaliśmy również kolegów nieobecnych na spotkaniu z powodu choroby, z których Eugeniusz Filipek w sierpniu obchodził 80. urodziny. Jubilatowi złożono serdeczne gratulacje i życzenia, z odśpiewaniem okolicznościowych pieśni. Najbardziej znaczącym punktem gratulacji okazał się poetycki utwór Tadeusza Steca, ułożony przez niego i zaprezentowany z pamięci, na cześć 90. urodzin jubilata, Staśka Pielesza. Podziwialiśmy treść utworu i pamięć autora.

Tadeusz Stec świętował w marcu 2020 85 lat. Recytował ponad 15 minut. Trzeba podkreślić, że nie jest to pierwszy taki utwór naszego kolegi – poety.

● ● ●

Wrześniowe spotkanie Klubu odbyło się w Dolinie Gluchowej w Nydku, w niezwykle sympatycznej restauracji „U Irky”. Po dłuższym czasie wyrwaliśmy się na łono przyrody. Dolina jest piękna, a pogoda w tym dniu była wspaniała. Organizatorem był nasz najmłodszy kolega, 66-letni Czesław Nastulczyk, który mieszka na tych kopcach. I to było nasze ostatnie spotkanie klubowe, bowiem w następnych miesiącach kolejne były już odwoływane. Bardzo nam brakowało październikowego spotkania w Domu PZKO w Kocobędzu, na którym panuje zawsze rodzinna atmosfera, a przede wszystkim przedświątecznego wigilijnego spotkania na zakończenie roku.

● ● ●

Dwukrotnie w roku 2020 zęgnaliśmy naszych kolegów na Ich drodze do Wieczności: 4 marca zmarł Józef Kędzior, znakomity przed

łaty napastnik drużyny Trzyńca. 17 czerwca odszedł Tadeusz Puchała z Karwiny, w młodości aktywny w sporcie motorowym, rajdowiec, całe życie społecznik – pezetkarowiec, przez 50 lat prezes Koła PZKO w Karwinie-Raju. Cześć Ich pamięci!

Brakuje nam naszych spotkań. Łączymy się ze sobą więc duchowo, skupiając się na jakimś wydarzeniu, w którym chcielibyśmy uczestniczyć. „Głos”, bardziej niż kiedyś za tzw. „czasów przedpandemicznych”, jest instrumentem integrującym, tak to odczuwam, przeglądając aktualne wydarzenia. Dlatego to sprawozdanie Klubu 99 za miniony rok chciałbym potraktować jako spotkanie on-line na łamach „Głosu”.

Jerzy Czup

● ● ●

Każdą chwilę trzeba celebrować...

Droży członkowie Rodziny Katyńskiej, przyjaciele i sympatycy. Rok 2020 przyniósł mocne i trudne wyzwania nie tylko dla nas, ale i dla ogółu ludzkości. Epidemia skazała nas nie tylko na separację, lecz i na trudne pożegnania. Sytuacja związana z izolacją i brakiem tradycyjnych kontaktów

między ludzkich nadal trwa. Może dopiero teraz przyszło nam zrozumieć, że nie ma oczywistości w życiu – każdą chwilę trzeba celebrować, kontakty międzyludzkie pielęgnować, a na każdy dobry kontakt z drugim człowiekiem sobie zapracować. Tym bardziej dumni jesteśmy z tego, że udało nam się pomimo wszystko utrzymać wiele działań związanych z życiem naszej Rodziny, wymieniając choćby – wydanie w związku z 80-leciem Zbrodni Katyńskiej broszury „Katyń – Pamięć Narodu”, utrzymywanie na bieżąco kontaktu z naszymi członkami za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonu oraz naszej strony internetowej www.rodzina-katynska.cz, która od listopada 2020 roku jest w dwóch językach (po polsku i w czesku). Warto także nadmienić o przekazaniu dla każdego członka RK w RC wyjątkowej paczki okolicznościowej wraz z życzeniami przed świętami Bożego Narodzenia. Realizacja powyższego okazała się niezłym wyzwaniem logistycznym zakończonym pełnym sukcesem.

Oby 2021 rok był dla nas wszystkich lepszy i bardziej łaskawy – dziękujemy i zostajcie z nami!

Zarząd Rodziny Katyńskiej w Republice Czeskiej

PZKO w Orlowej-Lutyni, którzy piszą właśnie wnioski grantowe do miasta. – Pierwszą imprezę planujemy 1 maja i liczymy, że uda się ją zorganizować – stwierdza Piotr Brzezny. Dodaje, że tamtejsi członkowie PZKO „martwy” czas epidemii starali się wykorzystać na drobne inwestycje. – Udało nam się przeprowadzić cyklinowanie podłogi w głównej sali, którą także pomalowaliśmy. Ponadto odświeżyliśmy przedpokój i toalety. Teraz natomiast musimy się zastanowić, co jeszcze jesteśmy w stanie zrobić własnymi siłami, gdy trwają obostreszenia i w Domu PZKO nie ma wielkiego ruchu – stwierdza.

Przygotowani „na każdą ewentualność” są również działacze

– Członkowie naszego PZKO faktycznie są już zniecierpliwieni, a nawet robią się nerwowi – przyznaje Jan Kaleta. – Często pytają, kiedy w końcu coś się zacznie dziać. Tymczasem nie możemy zorganizować nie tylko walnego zebrania, ale nawet spotkania zarządu Koła. Cały czas czekamy, co będzie dalej, choć jeśli tylko obostreszenia zostaną poluzowane, nie będziemy mieli żadnych problemów z wypełnieniem naszego terminarza. Wszyscy liczą bowiem, że wkrótce ponownie będzie można organizować wesela, urodziny i inne imprezy – stwierdza.

Przygotowani „na każdą ewentualność” są również działacze

NASZE RODY /52/

Michael Morys-Twarowski

Z rodu Szygutów pochodził nauczyciel startujący w wyborach do Sejmu Krajowego w Opawie i kucharka księdza Józefa Londzina.

W książce „Nazwiska cieszyńskie” Władysław Milerski wyliczył najstarsze wzmianki o przedstawicielach rodu Szygutów w naszym regionie. W 1571 roku nazwisko w formie „Ssygut” pojawia się w urbarzu (spisie powinności) Kąkolnej, w 1685 roku w księdze gruntowej Żukowa Dolnego, a w 1687 roku w księdze gruntowej Gutów. Linia Szygutów z tej ostatniej miejscowości była raczej nieliczna. Guty należały do parafii w Trzyciezu, a w tamtejszej księdze ślubów z lat 1725-1784 znalazłem tylko jeden wpis dotyczący tej rodziny. W 1729 roku Andrzej Szygut, wdowiec z Gutów, poślubił Annę Raszkę z Trzyńca. Wprawdzie jest jeszcze informacja z 1784 roku o ślubie Szygutówny, ale pochodzącej z Moraw.

● Jan Szygut, nauczyciel w Puńcovie, urodzony w Gnojniku. Zdjęcie wykonał Jan Kubisz, „Pamiętnik staroego nauczyciela”, Cieszyń 1928

Nauczyciel rodem z Gnojnika

Na początku XIX wieku Szygutowie byli właścicielami młyna w Gnojniku. W 1837 roku Jerzy Szygut, 33-letni młynarz, poślubił Annę Roman, z którą miał jedenaścioro dzieci. Najstarszy Jan (1838-1920) okazał się najślynniejszym przedstawicielem rodu Szygutów.

Był nauczycielem. Krótko pracował w Komorowicach koło Bielska, w 1856 roku został zatrudniony w szkole ewangelickiej w Puńcovie, gdzie spędził ponad pół wieku. Miał zwykłe około 100-150 uczniów, a dyscyplinę utrzymywał za pomocą kar fizycznych i szykan psychicznych. Nawet na pogrzebie Szyguta jeden z jego dawnych uczniów przypomniał, że stosował zbyt srogie kary.

Może jako nauczyciel nie był idealny, ale za to udzielał się społecznie. Składał się na Towarzystwo Naukowe w Krakowie, wszedł do wydziału (zarządu) Towarzystwa Rolniczego Księstwa Cieszyńskiego. Wybierano go prezbiterem zboru ewangelickiego w Cieszynie.

Zaliczał się do grona współpracowników pastora Leopolda Marcina Otto, pierwszego duchownego ewangelickiego na Śląsku Cieszyńskim, tak mocno zaangażowanego w polski ruch narodowy. Gdy w 1875 roku Otto opuścił Cieszyń,

żegnano go pieśnią ułożoną przez Jana Szyguta.

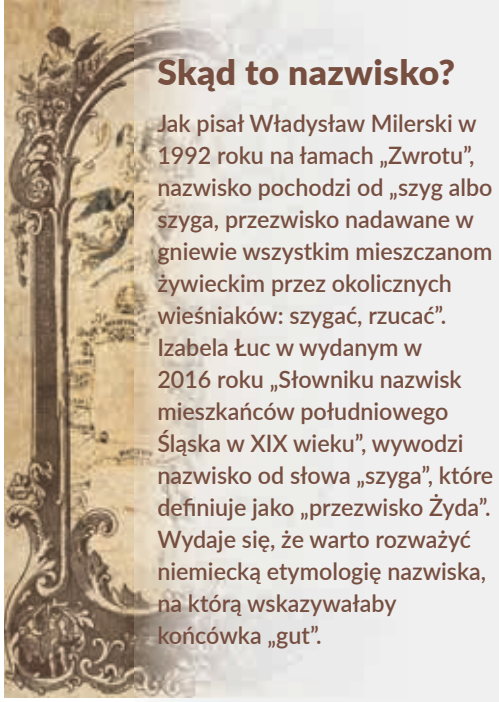
Nowym pastorem w Cieszynie został Teodor Haase, jedna z najważniejszych postaci stronnictwa niemieckiego na Śląsku Cieszyńskim. Pod jego wpływem nauczyciel z Puńcowa zmienił przekonańapolityczne. Polatach „Gwiazdka Cieszyńska” pisał: „Poszedł jeden pan: Otto, przyszedł drugi pan: dr Haase. Pierwszy był Polakiem, drugi jest zagorzałym Niemcem. Za czasów pierwszego był p. Szygut Polakiem, za czasów drugiego Niemcem”. Szerzej jego motywacje opisywał Jan Kubisz, kolega po fachu: „Ks. Haase potrafił go przekonać, że lojalność nauczycieli wobec rządu miałyby wielkie korzyści i dla nauczycieli, i dla szkół samych, któreby podniesiono na wysoki poziom. A ta lojalność polegała na tem, żeby się nauczyciele nie bawili w niepotrzebną politykę, ale żeby wychowywali powierzoną sobie działwę w kierunku osiągnięcia materialnego szczęścia na świecie” („Pamiętnik starego nauczyciela”, Cieszyń 1928, s. 246).

Symbolicznym momentem zmiany przekonań Szyguta było zgromadzenie Stowarzyszenia Nauczycieli Wiejskich, które po raz pierwszy otworzył w języku niemieckim. Dwóch spośród obecnych, Adam Macura z Końskiej i

Szygutowie

Skąd to nazwisko?

Jak pisał Władysław Milerski w 1992 roku na łamach „Zwrotu”, nazwisko pochodzi od „szyg albo szyga, przezwisko nadawane w gniewie wszystkim mieszczanom żywieckim przez okolicznych wieśniaków: szygać, rzucać”. Izabela Łuc w wydanym w 2016 roku „Słowniku nazwisk mieszkańców południowego Śląska w XIX wieku”, wywodzi nazwisko od słowa „szyga”, które definiuje jako „przezwisko Żyda”. Wydaje się, że warto rozważyć niemiecką etymologię nazwiska, na którą wskazywałaby końcówka „gut”.

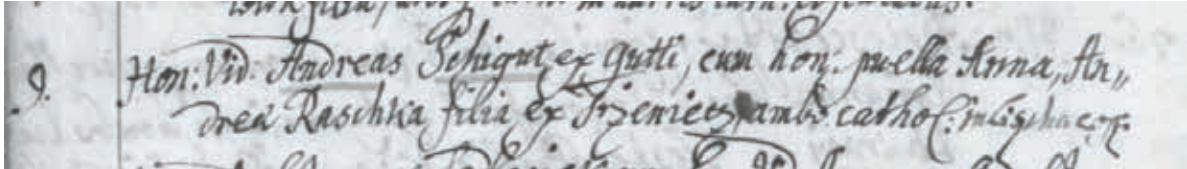

Skąd ten ród?

Szygutowie ze Śląska Cieszyńskiego pojawiają się już w źródłach z XVI i XVII wieku, zatem można powiedzieć, że mieszkali tu „od zawsze”. Przypuszczam, że żmudne badania genealogiczne mogą przynieść odpowiedź na pytanie o ich powiązania z Szygutami/Śigutami z Moraw.

Gdzie doczytać?

- Michael Morys-Twarowski, „Jan Szygut – nauczyciel i działacz polityczny ze Śląska Cieszyńskiego”, „Wieki Stare i Nowe” 6 (11), 2014 (artykuł dostępny online w serwisie academia.edu)
- Kazimierz Szczurek, „Weronka”, „Kalendarz Cieszyński 1986”, Cieszyń 1985, s. 137-139 (artykuł o Weronice Szygut, uwaga: autor używa nazwiska w formie Śigut).

● Metryka ślubu Andrzeja Szyguta z 1729 roku. Źródło: Archiwum Ziemskie w Opawie.

Jan Kubisz z Gnojnika, zaprote-stowało i opuściło zgromadzenie. – Rzuciliśmy buławę do nóg Radziwiłła... – wspominał Kubisz.

Później Szygut przez krótki okres redagował „Nowy Czas”, czasopi-smo założone przez Haasego, a w 1896 roku bez powodzenia kandydował do Sejmu Krajowego w Opawie. W 1907 roku przeszedł na emeryturę i wyprowadził do Cieszyna. Ewolucja jego przekonań narodowych pokazuje, jak wielki wpływ na otoczenie mieli pastory – Otto był magnesem przyciągającym do polskości, Haase do niemieckości.

Jan Szygut był żonaty z Anną Fójcik, rodem z Rzeki. Mieli jedną córkę Marię (1860-1922), żonę Pawła Sikory, właściciela gruntu w Puńcovie.

W stronę Moraw

Szygutowie mieszkali również w tej części Księstwa Cieszyńskiego, gdzie dominowała ludność postugująca się narzeczem czesko-morawskim. Oto kilka przykładów. W 1789 roku w Prażmie urodziła się Weronika, córka krawca Antoniego Szyguta. W 1889 roku na liście członków Związku Śląskich Kato-lików pojawia się Józef Szygut, rolnik w Ligocie (Górnej albo Dolnej – tego nie doprecyzowano; źródło:

sprawozdanie Związku Śląskich Katolików za rok 1889, Kraków 1890). W spisie mieszkańców Frydka z 1900 roku znalazłem Ernesta Szyguta, urodzonego w 1890 roku w Morawce. W jego przypadku w rubryce język codzienny wpisano „morawski”. Na listach żołnierzy ze Śląska Cieszyńskiego rannych w czasie I wojny światowej pojawia się Anton Śzigut z Ligoty Górnej (źródło: „Gwiazdka Cieszyńska”, 1915 nr 51).

W spisach ludności udostępnionych na stronie internetowej Archiwum Krajowego w Opawie pojawia się sporo osób o nazwisku Szygut – czy raczej należałoby napisać Śigut – zamieszkujących okolice Mistka i dalej na Morawach. Bez szczegółowych badań genealogicznych można postawić tylko dwie hipotezy robocze: albo cieszyńscy Szygutowie są potomkami przybyszów z Moraw, albo morawscy Szygutowie są potomkami przybyszów ze Śląska Cieszyńskiego.

Gospodyni księdza Józefa Londzina

30 grudnia 1905 roku „Gwiazdka Cieszyńska” opublikowała listę osób wpłacających datki na Internat im. bł. Melchiora Grodzickiego w Cieszynie (w ówczesnej prasie

tego typu listy były standardem). Dzięki temu wiadomo, że Weronika Szygut z Cieszyna złożyła na ten zakład 2 korony. Również w kolejnych latach jej nazwisko pojawia się przy tego typu okazjach. Czasami zapisywano je w formie „Śzigut” („Gwiazdka Cieszyńska”, 1929 nr 76).

Kobieta pochodziła z biednej rodziny z Moraw, była kucharką i gospodynią księdza Józefa Londzina. W „Kalendarzu Cieszyńskim” na rok 1986 ukazał się artykuł jej poświęcony, autorstwa Kazimierza Szczurka. „Z moich chłopców czasów pamiętam kucharkę, która światowej sławy nie zdobyła, ale wśród ówczesnych kucharzy – na naszą regionalną skalę, rzecz jasna – była jak brylant wśród drzazg rozbitej szyby” – wspominał. W artykule opisał też losy przepisów autorstwa Weroniki Szygut: „Na krótko przed śmiercią przyniosła swój »zeszyt«. Dużego formatu, chyba stukartkowy, z zakładkami mocno wytartymi, zawierał przepisy z jej długiej kulinarnej działalności. Dała ten zeszyt mojej matce ze słowami: »Gaździnko, przyniosłam im swój heft. Jo już je staro, isto mnie Pónbóczek do siebie powoło. Wezmę se go dla cerki, bydzie w dobrych rękach«.”

Nie żyje Krzysztof Kowalewski

Nie żyje Krzysztof Kowalewski, jeden z najpopularniejszych polskich aktorów, twórca słynnych komediowych ról w „Nie ma rzyby bez ognia” i „Brunet wieczorową porą”, a także tytułowy bohater radiowej audycji „Kocham Pana, Panie Suknu”. Miał 83 lata. W jednym z wywiadów Krzysztof Kowalewski pytany o najważniejszą cechę w zawodzie aktora, odparł: „talent to jest coś, z czym się człowiek rodzi, albo nie. Założmy,

że mówimy o aktorze utalentowanym. Wtedy niewątpliwie równoległe z talentem idzie pracowitość. Jeśli nie ma pracowitości, precyzji, to na dłuższą metę niewiele można osiągnąć”.

Krzysztof Kowalewski urodził się 20 marca 1937 roku. Był absolwentem warszawskiej PWST. Był synem znanej przedwojennej aktorki Elżbiety Kowalewskiej. Zagrał około 100 ról filmowych w polskich filmach i serialach. Na du-

żym ekranie zadebiutował w 1960 r. niewielką rolą w „Krzyżakach” w reżyserii Aleksandra Forda. Aktor zdobył również uznanie publiczności za rolę Zagłoby w ekranizacji „Ogniem i mieczem” w reżyserii Jerzego Hoffmana (1999). Największą popularność przyniosła mu jednak postacie komediowe. Wystąpił m.in. w filmach: „Co mi zrobisz jak mnie złapiesz” (1978), „Miś” (1980), „Rodzina Leśniewskich” (1980) czy „Wyjście awaryjne” (1982). (PAP)

Fot. ARC

Trzeba sięgać do rezerw

Dokończenie ze str. 1

Latem w Domu PZKO w Gutach zorganizowano kilka imprez, odbyły się również dwa wakacyjne obozy. – Dochód na utrzymanie naszego kompleksu pochodzi jednak głównie z dożynek, których tym razem nie było. Z tego powodu praktycznie nie inwestowaliśmy, a rok finansowo był trudny. Jesteśmy jednak ludźmi starej daty i wiemy, że na czarną godzinę zawsze trzeba mieć jakąś rezerwę – stwierdza.

Do rezerw sięgają również działacze PZKO w Bukowcu. Co roku do tej pięknej, bieskidzkiej miejscowości przyjeżdżali na zimowisko harcerze z Polski. Niestety tym razem nie było o tym mowy – Bardzo pomogły nam za to grudniowe

pieniądze z Polski, bo dzięki nim byliśmy w stanie opłacić wszystkie stałe rachunki. Niestety przewidyuję, że obecny rok będzie podobny do poprzedniego. Na szczęście wspiera nas gmina, z którą na co dzień współpracujemy przy organizacji różnych lokalnych wydarzeń – mówi Bogdan Sikora, prezes MK PZKO w Bukowcu.

W Karwinie-Fryszacie póki co obawy także wygrywiają z optymizmem. – O jakiegokolwiek inwestycje będzie teraz niezwykle ciężko. Wypadł nam już Bał Polski, dlatego musimy bardzo ostrożnie myśleć o przyszłości. Do tego zbliża się „Dolański Gróm”, tymczasem restrykcje jak trwały, tak trwają da-

lej i na razie nie ma na horyzoncie świąteczka, które dałoby nam choć trochę otuchy – przyznaje Janusz Watożek.

– Obiekty PZKO oczywiście trudno obecnie utrzymać, bo koła nie zarabiają, ale nam równie mocno doskwiera fakt, iż praktycznie się nie spotykamy. W zarządzie mamy starsze osoby, więc nie ryzykujemy – stwierdza Joanna Szpyrc, prezes MK PZKO w Ligocie Kameralnej. – Jestem jednak umiarkowaną optymistką i mam nadzieję, że sytuacja choć częściowo wróci do normy. Czekamy też na lato, by przynajmniej móc się spotkać na zewnątrz i porozmawiać – dodaje.

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Zapomniana trzecia linia

W walce z pandemią każdy człowiek ma swoją rolę do odegrania – jedni ludzie tę najbardziej zasadniczą, inni trochę mniej ważną. O niektórych zawodach jest głośno i w pełni na to zasługują pracownicy służby zdrowia, ratownicy, strażacy. Wreszcie wspomniane były też osoby stojące za ladą czy kasą w sklepach. Istnieje też jednak trzecia linia, która walczy mocno i mozolnie, a wcale się o niej nie mówi.

Chodzi o księgowę plac – profesję, która z każdym kolejnym rokiem staje się trudniejsza, tymczasem w rankingu plac jest niezbyt dobrze uplasowana. Jeśli porównać informacje, które każda księgowa plac musi opanować, by móc wykonywać swój zawód, to na pewno zawstydziliby swoją wiedzę każdą księgową z działu finansowego. Przy czym te ostatnie są zazwyczaj swój zawód, to na pewno zawstydziliby swoją wiedzę każdą księgową z działu finansowego. Przy czym te ostatnie są zazwyczaj swój zawód, to na pewno zawstydziliby swoją wiedzę każdą księgową z działu finansowego.

Foto: Pixabay

E-rewolucja

Księgowę plac zaczęły mieć pod górkę już na początku zeszłego roku, kiedy nasze państwo rozpoczęło realizację programu E-zwolnień lekarskich. O problemie było głośno w mediach, choć te akurat skupiły się przede wszystkim na reakcjach lekarzy broniących się co sił przed tą zmianą. O zdanie księgowych plac nikt nie pytał, nikt o nich jednym słowem nie wspominał. A to przecież one musiały w marszu wszystkim się zająć – bo w grudniu chorzy pracownicy przynosili obowiązkowe papierowe druki, a informacje o chorych w styczniu trzeba już było uzyskać wyłącznie w formie elektronicznej. A nie było łatwo – trzeba się było zorientować w gmatwaniu nowych obowiązków i dzielnie walczyć z systemem, w którym w pierwszych tygodniach dopiero wypływały błędy. Wiadomo, wszyscy dopiero się uczyli, ale wypłata musiała zostać w lutym wypłacona w porządku i na czas, za co odpowiada, oczywiście, księgowa plac.

Pandemia wracza do akcji

W lutym rozszalała się pandemia, a w marcu rząd zamknął szkoły, w związku z czym księgowym plac przybyły z dnia na dzień zupełnie nowe obowiązki. Musiały w nowych realiach, bezkontaktowo, przekazywać ubezpieczalni dane potrzebne do wypłaty zasiłku podczas opieki nad dzieckiem. Co tydzień publikowano nowe rozporządzenia i to, co w jednym tygodniu musiało być zrobione według jednego schematu, to już za tydzień trzeba było zrobić zupełnie

inaczej. Oczywiście w dzisiejszych czasach nikt już nie liczy plac na kalkulatorze, lecz korzysta z programów komputerowych. Tego też jednak trzeba się nauczyć, by zorientować się w temacie. W marcu chyba już nikt nie miał wątpliwości co do tego, że cała mozolna praca z E-zwolnieniami lekarskimi wyszła wszystkim na dobre. Przynajmniej nie trzeba się było osobiście spotykać z każdym chorym pracownikiem, odbierać od niego papierowe formularze i przysyłać na adres ubezpieczalni.

Kompensacje, kompensacje

W kwietniu rozpoczął się dla księgowych plac kolejny etap działania w pandemii – rząd przyznał pracodawcom kompensacje finansowe. Zadanie do wykonania, oczywiście, w dziale księgowości plac. Trzeba było się znowu zorientować w zagmatwanych przepisach, stwierdzać, dzwonić, szukać, uczyć się. A pracodawcy zależało, żeby jak najszybciej się dowiedzieć, jakie kompensacje mu przysługują, i jak najszybciej mieć je na rachunku.

Firmy nie zatrudniają zbyt wielu księgowych. Często jedna osoba obsługuje plac nawet 500 pracowników, a wszystko musi być gotowe co miesiąc na czas i bezbłędnie, bo pierwszym „organem kontrolnym” jest zawsze sam pracownik, który od razu pilnie sprawdza, czy wszystko ma zapłacone. W przeciwnym razie zbeszta księgową plac i to niezależnie od tego, czy to z jej winy czy też nie. Tak było zawsze i będzie się to zmieniać, tyle że księgowości plac staje się dyscypliną coraz trudniejszą do opano-

wania. Sama to mogę potwierdzić po ponad 35-letniej praktyce w tej branży. Po przemianach społecznych w 1989 roku dużo się mówiło o zniesieniu biurokracji. Wszystko miało być proste i jasne, tymczasem wszystko coraz bardziej się komplikuje.

Ból głowy z... urlopu

Ale wróćmy do pracy księgowej. Na 2021 rok uchwalono nowelizację kodeksu pracy, która przynosi rewolucyjną zmianę w zakresie prawa pracownika do urlopu. Zmiana ma na celu zapewnić większą sprawiedliwość, zwłaszcza dla osób zatrudnionych na krótszy etat. Cel wprawdzie wzniosły, lecz środków niestety nie uświęcił, ponieważ algorytm matematyczny, który trzeba podczas ewidencji urlopów stosować, jest tak skomplikowany, że teraz na pewno już zwykły pracownik nie będzie w stanie sprawdzić, ile godzin urlopu tak naprawdę mu przysługują. Nawet doświadczona księgowa mocno się podczas kontroli poprawności „naginastykuje”.

Przestawić się na nowe reguły

Prawdziwą wienką na torcie było zniesienie fenomenu tzw. wynagrodzenia superbrutto. Stało się nie tylko przedmiotem walk politycznych, ale także smutnym pomnikiem braku kompetencji naszych najwyższych władz, które długo zwlekały z uchwaleniem przepisu dotyczącego wszystkich zatrudnionych osób. Prawo, które zaczęło obowiązywać od 1 stycznia 2021 roku, zostało opublikowane, bagatela, w sylwestra po południu.

Nikogo nie interesowało, jak technicznie trudna będzie ta zmiana dla wszystkich, którzy będą ją musieli wprowadzić w życie. W pierwszym rzędzie chodzi o firmy technologiczne, które produkują programy komputerowe do księgowości plac, a w drugim o księgowę plac, które z dnia na dzień muszą kompletnie zapomnieć o tym, jak liczyły płace przez ostatnich 10 lat i przestawić się na nowe reguły. Oczywiście, znowu ponaglane przez pracodawcę, który będzie chciał wiedzieć, czy nie musi pracownikom podnosić taryfy plac, czy niższy podatek od wynagrodzenia uchroni go przed dodatkowymi kosztami.

Nowa łamigłówka

W ramach pakietu podatkowego uchwalono też możliwość płacenia tzw. ryczałtu na wyżywienie, który ma na celu uproszczenie życia pracodawcom i przyniesienie korzyści finansowych dla pracowników. Cel ponownie piękny, realia jak zwykle tragicznie skomplikowane. Ryczałt bowiem jest zwolniony od podatku od wynagrodzenia tylko do określonego prawnie limitu (w 2021 roku do wartości 75,60 koron na dzień), reszta podlega podatkowi. I tu się zaczyna problem, bo nie wiadomo, jaki charakter ma to świadczenie z punktu widzenia rozliczenia plac. Ministerstwo finansów opublikowało na swoich stronach artykuł, w którym twierdzi, że ryczałt na wyżywienie jest swoistym benefitem, do którego pracownikowi nie przysługuje prawo automatycznie, nie jest więc wynagrodzeniem za pracę. Na fachowych szkoleniach prowadzonych przez pracowników tegoż ministerstwa zabrzmiało jednak co

innego – tę część, która nie jest zwolniona od podatku, ma pracodawca doliczyć do wynagrodzenia brutto. Czyli jak? W naszym kraju nie ma, niestety, żadnej fachowej platformy, która pozwalałaby na uzyskanie wielobranżowej odpowiedzi na to pytanie. Co więcej, nie ma jednolitej terminologii fachowej, w efekcie czego wynagrodzenie brutto co innego oznacza z punktu widzenia kodeksu podatkowego, co innego według kodeksu pracy i jeszcze co innego według kodeksu obywatelskiego. Zorientowanie się w tej terminologii przyprawia o ból głowy każdego, kto musi uczestniczyć w procesie rozrachunku wynagrodzeń. W tej chwili przychodzi mi na myśl zdanie pewnego fachowca od spraw kodeksu pracy, który twierdzi: „Tam, gdzie rozpoczyna się problem, kończy się wykład”.

Księgowę plac w skafandrach?

Na koniec jeszcze jeden – w tej chwili najtrudniejszy moment, z którym przyjdzie się w najbliższych dniach zmierzyć wszystkim księgowym plac w Republice Czeskiej. Wiadomo, że wszyscy pracownicy do 15 lutego br. mają obowiązek podpisania u pracodawcy tzw. oświadczenia podatkowego, ew. złożenia u pracodawcy zlecenia opracowania rozliczenia podatkowego na swoje przychody. Ministerstwo finansów opublikowało oświadczenie, że podpis musi być przez pracownika złożony własnoręcznie, elektronicznie tylko w przypadku, gdy pracownik ma „certyfikat do podpisu” wydany mu jako osoba prywatnej lub posiada jako osoba prywatna tzw. elektroniczną skrzynkę pocztową. Ciekawe, jaki odsetek np. górników jest w posiadaniu tego elektronicznego cacka? Własnoręczny podpis wiążący został właściwie złożony na, jakże inaczej, niebotycznie skomplikowanym druku. Widać tego, że w ciągu najbliższych dwóch tygodni księgowa plac spotka się osobiście z 500 osobami, nie zakładając odzieży ochronnej jak lekarze i pielęgniarki na oddziale zakaźnym, oznacza ni mniej, ni więcej, że na koniec lutego większość przedstawicieli tej profesji zasiłi statystyki nowych zakażeń COVID-19. Więc kto nam wobec tego wyliczy wypłatę?

Barbara Weiser

POLSKI BIZNES ⁽⁹⁷⁾

Dla ludzi i dla zwierząt

W małej wiosce znajdziemy tak nowoczesny i dobrze zaopatrzony sklep spożywczy, który nie należy do dużej sieci handlowej, jak w Śmiłowicach. 1 lutego został ponownie otwarty po remoncie. Henryk Mackowski, zastępca wójta Śmiłowic, prowadzi sklep „Godulanka” wraz z synem Romanem.

Mackowski przejął sklep w 2011 roku, kiedy ówczesna właścicielka zrezygnowała z dalszego prowadzenia mało opłacalnego biznesu. Władze gminy stanęły wówczas przed problemem, jak zapewnić mieszkańcom dostęp do podstawowych artykułów.

Henryk Mackowski, który od wielu lat prowadził własną firmę, a równocześnie, jako członek Rady Gminy, czuł się odpowiedzialny za rozwój Śmiłowic, postanowił uratować sklep. Liczył się z tym, że co najmniej w pierwszym okresie nie będzie to dochodowy interes. Sklepik mieszczący się w byłej remizie strażackiej był ciasny. Mackowskiemu udało się kupić stary dom w sąsiedztwie. Zburzył go i wznosił przestronną przybudówkę z dużymi oknami i ładnym drewnianym sufitem. Obecnie, po kilku latach, Mackowsky przeprowadził kolejny etap modernizacji.

Wybudowaliśmy nowe, przeszklone wejście z automatycznie otwieranymi drzwiami. Kupiliśmy kolejne chłodziarki, aby móc poszerzyć ofertę wędlin i przetworów mlecznych, w części sklepu wstawiliśmy nowe regały. To była inwestycja o wartości ponad 2 mln koron – stwierdza Henryk Mackowski. Biznesmen jest przekonany, że inwestycje w modernizację sklepu mają sens.

Może zainspirujemy także inne wiejskie sklepy. Do ciemnego, byle jakiego sklepu ludzie nie lubią chodzić. Wolą jeździć po zakupy do miasta – przekonują.

W „Godulance” jest nie tylko duży wybór żywności, ale też szeroka oferta artykułów drogerijnych, są artykuły papiernicze, ogrodnicze, zoologiczne.

To właśnie od artykułów dla zwierząt Mackowski rozpoczął w 1990 roku biznes.

– Już w wieku 12 lat hodowałem kanarki i papugi. Sprzedawałem młode, nieźle na tym zarabiałem. Jako 26-latek postanowiłem zrezygnować z pracy w kopalni i w pełni poświęcić się budowaniu własnej firmy, która działała pod moim nazwiskiem z dodatkiem Chovex. Poszerzyłem hodowlę i otworzyłem w Czeskim Cieszynie przy ul. Havlička swój pierwszy sklep zoologiczny – opowiada. W rozkręcaniu interesu pomogły mu doświadczenia, które zebrał już jako nastolatek. W wieku 15 lat założył wraz z kolegami z Suchej Górnej, skąd pochodził, grupę muzyczną „Forum”. Sami organizowali próby, występy, zarabiali na nową aparaturę. – To była dla mnie prawdziwa szkoła biznesu – podkreśla.

W 1993 roku kupił na kredyt dom przy ul. Dvořáka w Czeskim Cieszynie. Przeniósł do niego sklep i założył hurtownię artykułów zoologicznych. W Czechach brakowało tego rodzaju towaru, zaczął go więc sprowadzać z Niemiec.

– W znalezieniu hurtowni pomogła mi ciocia, która mieszkała w Niemczech. Pożyczyła mi pieniądze na pierwszą dostawę. Pojechałem po towar skodą z niedużą przyczepą – Mackowski z uśmiechem wspomina swoje „pionierskie” wyprawy.

Po jakimś czasie okazało się, że hurtownia potrzebuje większych lokali. W 2001 roku Mackowski skorzystał z propozycji wójta Trzarnowic i kupił chlewy należące dawniej do JZD (odpowiednik polskiego PGR). Wyremontował je i przeznaczył na magazyny. Poszerzał asortyment, sprowadzał towar z Niemiec, Austrii, Belgii, Włoch, Polski. Zaopatrywał w artykuły zoologiczne duże sklepy w Czechach – Tesco, Hornbach, Kaufland i inne. W 2005 roku prze-transformował firmę na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, dwa lata później przystąpił na propozycję swojego niemieckiego dostawcy, spółki Vitakraft, i sprzedał mu hurtownię. Do dziś pracuje tam na stanowisku dyrektora.

W ramach rodzinnego biznesu prowadzi z synem dwa sklepy zoologiczne w Czeskim Cieszynie, wspomnianą „Godulankę”, ponad-

Henryk Mackowski w sklepie „Godulanka”. Fot. DANUTA CHLUP

to przed kilku laty założył plantację choinek świątecznych. Pielęgnację drzewek uważa za wspaniały relaks po godzinach spędzonych przy komputerze.

W Śmiłowicach Mackowsky pomogli także w uratowaniu zagrożonej bankrutem restauracji w ośrodku „Sportcentrum”. Przejeli ją w 2018 roku wraz z sąsiadem, który jest z zawodu kucharzem i kelnerem. Restauracja, pomimo obecnych ciężkich czasów, powoli wychodzi na prostą. Z myślą o gościach imprez odbywających się w „Sportcentrum”, gdzie baza noclegowa jest bardzo ograniczona, Mackowsky kupił starszy dom, który obecnie adaptują na pensjonat. Gotowe są cztery pokoje, w planie jest budowa apartamentów.

Henrykowi Mackowskiemu udało się zrealizować cel, jaki sobie postawił w młodości po przeprowadzce do Śmiłowic: będzie nie tylko mieszkał w tej wiosce, ale także starał się coś zrobić dla jej mieszkańców. (dc)

Kwestionariusz firmowy

Rok założenia: 1990

Branża: handel i gastronomia

Liczba pracowników: 18

Kontakt:

e-mail: jindrich.mackowski@vitakraft.cz

GROSZ DO GROSZA

Henryka Bittmar

Cały świat liczy straty

Minął już rok i dwa miesiące od chwili, kiedy do gabinetów lekarzy i szpitali w Chinach zaczęły przychodzić ludzie z objawami przypominającymi grype. Okazało się, że byli zarażeni wirusem, który w styczniu 2020 roku nazwano COVID-19. Tamte wydarzenia zapoczątkowały trwającą do dziś pandemię. Ta zaś wpłynęła na nasze życie w sposób, który nawet trudno było sobie wyobrazić. Wiele uporządkowanych spraw pandemia przewróciła do góry nogami. Podczas gdy zakażenia i choroby przynajmniej teoretycznie można uniknąć, jeśli skrupulatnie przestrzega się zaleceń lekarzy-epidemiologów, od gospodarczych skutków pandemii koronawirusa prawdopodobnie nie sposób uciec, niestety.

Świat w recesji

Światowa gospodarka straciła w ubiegłym roku z powodu pandemii koronawirusa prawie 7 bilionów dolarów. Ogrom strat latwiej sobie wyobrazić, jeżeli podzielimy tę kwotę przez 7,8 mld ludzi, którzy żyją na świecie. Wyjdzie wtedy około 855 dolarów na osobę. W najuboższych

krajach to kwota bardzo duża, w tych najbogatszych raczej niewielka. Ale oczywiście to tylko średnia statystyczna. W rzeczywistości koszty związane z koronawirusem, przede wszystkim zaś z bardziej lub mniej skuteczną walką z pandemią, rozkładają się nierównomiernie. Nikogo raczej nie powinno dziwić, że najbardziej tracą i najdotkliwiej skutki pandemii odczuwają kraje najuboższe. Podczas gdy w 2019 roku światowy produkt brutto wyniósł 87,5 biliona dolarów, w 2020 roku było to o ok. 4 biliony dolarów mniej. O tyle mniej światowa gospodarka w tym roku wyprodukowała i sprzedała towarów i usług. W rzeczywistości jednak straty są jeszcze większe, bo przecież gdyby nie atak koronawirusa, gospodarka w tym roku nie stałaby w miejscu, tylko dalej by się rozwijała. Ekonomisci i analitycy przewidywali wzrost gospodarczy, a nie recesję.

Obawa i lęk przed przyszłością

Międzynarodowy Fundusz Walutowy w 2019 roku prognozował, że globalny produkt brutto w 2020

roku będzie wyższy o 3,4 proc. Innych krajach najbogatszych nie miała przekroczyć 1,8 proc., w krajach biedniejszych i rozwijających się miała być trochę wyższa, do 4,8 proc. Światowy produkt brutto w ubiegłym roku miał osiągnąć 90,52 biliona dolarów. No i nadeszła pandemia z lockdownami, najróżniejszymi obostrzeniami, uzienionymi samolotami, zamrożonym handlem, aby te piękne prognozy z kretesem pogrzyżć. Gospodarkom wielu krajów dał się we znaki m.in. znacząco mniejszy popyt na przeróżne towary i usługi. Zarówno konsumenci, jak i przedsiębiorstwa paraliżował lęk i obawa przed najbliższą przyszłością. Firmy i zwykli ludzie oszczędzali tak na wszelki wypadek, ograniczając lub wręcz tnąc wydatki praktycznie na wszystko. Nie bez znaczenia był (i zapewne jeszcze będzie) wzrost bezrobocia. Część firm, także czeskich, zbankrutowała lub pogrzyżła się w głębokim kryzysie, część obydwali została pozbawiona dochodów, pomimo wdrażanych w wielu krajach najróżniejszych tarcz antykryzysowych i pakietów po-

mocowych. Gdyby zresztą nie owe tarcze i pakiety, problemy w wielu krajach byłyby prawdopodobnie jeszcze bardziej dotkliwe. Ale aby pomoc sfinansować, rządy na całym świecie szybko się zadłużają. Długi zaś mają to do siebie, że kiedyś trzeba będzie je spłacić.

Uczeń przed komputerem

Na razie nikt jeszcze nie próbował nawet przewidzieć ani oszacować, co dla gospodarek poszczególnych krajów w najbliższej i dalszej przyszłości może oznaczać zamknięcie szkół i przymus zdalnego nauczania. Od wielu miesięcy miliony uczniów na całym świecie nie chodzą do szkół ani na uczelnie. Zależą w trybie on-line bynajmniej nie są dostępne dla wszystkich, nie wszyscy uczniowie i studenci mają ponadto w swoich rodzinach warunki sprzyjające takiemu trybowi nauczania. Co więcej, siedząc w domu przy komputerze, młody człowiek na pewno nie jest w stanie nauczyć się ani konkretnej profesji, ani funkcjonowania w grupie czy społeczeństwie. Bez zajęć praktycznych i bliskich relacji z rówie-

śnikami i nauczycielami proces kształcenia jest z góry skazany na niepowodzenie. I tak jest na całym świecie, nie tylko u nas.

Rośnie stopa bezrobocia

Podczas gdy w Unii Europejskiej wyniki gospodarcze w ubiegłym roku były o 6,4 proc. gorsze, aniżeli w roku 2019, nasz produkt krajowy brutto obniżył się w tym samym czasie o 5,6 proc. Spadła konsumpcja gospodarstw domowych, ograniczono wydatki na inwestycje. Stosunkowo dobrze radził sobie przemysł – przyhamał go w zasadzie tylko wiosenny lockdown. Mamy większe bezrobocie – podczas gdy w 2019 roku bez pracy pozostawało ok. 2 proc. Obywateli w wieku produkcyjnym, pod koniec roku stopa bezrobocia zbliżyła się do 3 proc., z tym, że w województwie morawsko-śląskim przekroczyła już 5,5 proc. W najbliższych miesiącach dużo będzie zależeć od skuteczności rządowych programów antykryzysowych zaadresowanych zarówno do przedsiębiorców, jak i pracowników i ich rodzin. ▲

Zmartwychwstanie w drugiej połowie

Efektowna bramka Brazylijczyka Rafaela Tavaresa przesądziła o zwycięstwie piłkarzy Karwiny w derbach z Opawą. Podopieczni trenera Juraja Jarábka przegrywali u siebie 0:1, ale po wyrównującym голу Papadopoulosa i strzale Tavaresa na 2:1 obraz gry uległ w Raju radykalnej zmianie. Końcowy wynik 3:1 jest niemniej dla ostatniej w tabeli Opawy zbyt okrutny. W meczu otwarcia 18. kolejki na tarczy wrócili z Czeskich Budziejowic piłkarze Banika Ostrawa. Dla Banika to szósta porażka w sezonie.

Janusz Bittmar

Po wymuszonej przez czynniki zewnętrzne kwarantannie na ławkę Karwiny wrócił trener Juraj Jarábek, który do arcyważnych derbów z Opawą desygnował bardzo ofensywny skład. Karwiniacy stylem gry nawiązali do poprzedniego meczu z Teplicami, kiedy to również zaczęli grać po prostu dopiero w drugiej połowie. Sygnał do ataku dał w 60. minucie Lukáš Bartošák, który z lewej flanki idealnie dośrodkował w pole karne, a Papadopoulos głową dopełnił już tylko formalności, wyrównując na 1:1.

Wiele wskazuje na to, że dopiero wylany na nasze głowy zimny kubeł zmusi nas do lepszej gry – stwierdził Bartošák, który na skrzydło wniósł dużą jakość w poczynania linii obrony karwińskiego zespołu. Tydzień temu udało nam się zmartwychwstać w drugiej odsłonie spotkania z Teplicami, co zapewniło nam remis w meczu, który był do wygrania, teraz mamy komplet punktów z Opawą. Mam nadzieję, że w następnej kolejce pełnię możliwości pokażemy od pierwszych minut – podkreślił 30-letni nominalny pomocnik, który nad Olzę wrócił ze Złina.

Dla ratującej się przed spadkiem Opawy, a także Karwiny nękałymi w całym styczniu znikną formy, sobotni mecz miał szczególne znaczenie.

Opawianie po wyrównującej bramce Papadopoulosa zaczęli grać nerwowo, tracąc lekkość bycia z pierwszej, znacznie lepszej z ich strony odsłony słaskich derbów. Zwycięskiego gola dla Karwiny zdobył w 70. minucie efektownym strzałem piętą Tavares, a wygraną przypieczętował z karnego, za zagranie ręką, Qose. Albański pomocnik otrzymał w prezencie aż dwie „jedenastki”, w pierwszej próbie, w technicznym stylu Antoniego Panenki, wprawdzie nie zaskoczył opawskiego bramkarza, sędziowie odsłonie spotkania z Teplicami, co zapewniło nam remis w meczu, który był do wygrania, teraz mamy komplet punktów z Opawą. Mam nadzieję, że w następnej kolejce pełnię możliwości pokażemy od pierwszych minut – podkreślił 30-letni nominalny pomocnik, który nad Olzę wrócił ze Złina.

Dla ratującej się przed spadkiem Opawy, a także Karwiny nękałymi w całym styczniu znikną formy, sobotni mecz miał szczególne znaczenie.

Świetny mecz w barwach Karwiny zaliczył Lukáš Bartošák. Fot. mfkkarwina

szkoleniowiec Opawy, po końcowym gwizdku sędziego z trudem opanował wściekłość. Na pytania dziennikarzy odpowiadał już jednak z większym spokojem. Przegraliśmy mecz w drugiej połowie, wręczając gospodarzom trzy gole w prezencie – ocenił Kováč sobotnie derby, które przygwoździły jego zespół na dnie tabeli. Trener Karwiny, Juraj Jarábek, wróży niemniej Opawie lepsze piłkarskie czasy. Rywal pokazał dobry futbol, zwłaszcza w pierwszej połowie. Powodów, dla których opawianie znajdują się na ostatnim miejscu Fortuna Ligi, należy szukać w słabej efektywności – stwierdził Jarábek.

Temat kiepskiej skuteczności w ofensywie mogłoby posłużyć za scenariusz do piłkarskiego horroru w roli głównej z Banikiem Ostrawa. Podopieczni Luboša Kozla przegrali w Czeskich Budziejowicach 0:1 zasługą własnej indolencji strzeleckiej. Byliśmy zdecydowanie lepszym zespołem, ale co z tego? – zapytał retorycznie bramkarz Jan Laštůvka. Pytań bez odpowiedzi jest więcej, pewne jest natomiast, że zbawicielem Banika nie będzie pochodzący z naszego regionu trener Pavel Vrba, który w zeszłym tygodniu przejął Spartę Praga. W swoim debiucie świętował ze Spartą zwycięstwo 3:2 nad Olomuncem.

FORTUNA LIGA

KARWINA – OPAWA 3:1

Do przerwy: 0:0. Bramki: 60. Papadopoulos, 70. Tavares, 82. Qose – 51. Nešický, Karwina: Ciupa – Jursa (65. Tavares), Eduardo, Dramé (65. Šindelář), Bartošák – Qose, Herc – Čmelík (55. Haša), Smrž, Ostrák (55. Mikuš) – Papadopoulos (89. Jean Mangabeira).

CZ. BUDZIEJOWICE – OSTRAWA 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: 84. Mršić. Ostrawa: Laštůvka – Fillo, Pokorný, Stronati, Fleišman (62. Ndefe) – de Azevedo, Jánoš, Mena (87. Buchta), Tetour, Potočný (46. Holzer) – Zajíc (80. O. Šašínska). Lokaty: 1. Slavia Praga 48, 2. Sparta Praga 38, 3. Jablonec 35, 10. Ostrawa 26, 11. Karwina 24 pkt. W niedzielę: Ostrawa – Jablonec (16.00), Sparta Praga – Karwina (18.30).

Do piątkowego numeru „Głosu” szukujemy z Pavlem Vrbą, byłym trenerem reprezentacji RC, obszerny wywiad. Sparta będzie rywalem Karwiny w ramach niedzielnej 19. kolejki FL.

Jazda bez trzymanki Banika Karwina

Aktualna forma szczypiornistów Banika Karwina robi wrażenie. Podopieczni trenera Michala Brúny sięgnęli w derbach z Frydkiem-Mistkiem po dziewiąte zwycięstwo z rzędu, umacniając się w fotelu lidera Strabag Rail Ekstraligi.

Podobnie jak w poprzednich kolejkach, również tym razem rywal nie wytrzymał ostrego tempa Banika, przegrywając zawody w drugiej połowie.

Pod względem kondycyjnym jesteśmy świetnie przygotowani do sezonu. Mówiłem o tym na starcie sezonu i nic nie zmieniło się w tej materii również w lutym – zaznaczył szkoleniowiec Karwiny,

Michal Brúna. – Myślę, że gracze Frydka-Mistka właśnie kondycyjnie nie nadążali w drugiej odsłonie meczu. My cały czas graliśmy swoje, wykorzystując m.in. dobrą formę obrotowego Jurija Gromyki – dodał Brúna.

Banik wygrał zasłużenie. W miarę wyrównaną walkę nawiązaliśmy z gospodarzami tylko w pierwszej połowie. Na całe szczęście moi zawodnicy nie poddali się, a więc obyło się bez pokazówki ze strony Karwiny – skomentował derby Daniel Valo, trener Pepino Frydek-Mistek. W ofensywie Banika pierwsze skrzypce grali Vojtěch Patzel (10) i Dominik Solák (7), dwie bramki zdobył również polski rozgrywają-

cy, Artur Urbański. Najwięcej goli dla Frydka-Mistka zdobyli... byli gracze Karwiny – Radim Chudoba (5) i Tomáš Mlotek (5).

Dla dwóch zawodników ten mecz był bratobójczy dosłownie i w przenośni. Slavomír Mlotek zagrał w barwach Karwiny, a jego brat Tomáš był pierwszoplanową postacią Pepino Frydek-Mistek.

W ferworze walki zapomniałem, że brat też jest na parkiecie, tyle że w barwach rywala – przyznał z uśmiechem Slavomír Mlotek, zdobywca trzech bramek dla Banika. – W meczu koncentrowałem się na swojej grze i nie sprawdzałem, jak powodzi się w derbach Tomášowi – podkreślił starszy z

braci Mlotków. Ostatecznie okazało się, że Tomáš Mlotek wprawdzie wyprzedził brata w wyścigu strzeleckim, ale jego pięć trafień było tylko łabędzim śpiewem Frydka-Mistka w przegranych derbach. Karwiniacy, którzy w tabeli Strabag Rail Ekstraligi prowadzą z przewagą trzech punktów nad Talentem Pilžno, jutro podejmują nad Olzą zespół SKKP Handball Brno. Początek spotkania (ponownie bez widzów na trybunach) o godz. 18.30.

(jb)

• Białoruski kotowy na usługach Banika, Jurij Gromyko, był znów nie do zatrzymania. Fot. hcb-karwina

Liczylem, że mój występ będzie dłuższy

Kamil Majchrzak,

polski tenisista po odpadnięciu w I rundzie wielkoszlemowego turnieju Australian Open 2021

WEEKENDOWY SERWIS HOKEJA

W Tipsport Ekstralidze ze zwycięstwa w ramach 44. kolejki radowali się zarówno Stalownicy Trzyniec, jak też sąsiad z Ostrawy-Witkowic. Dla Trzyńca, który pokonał u siebie Barany ze Złina, to siódme z rzędu zwycięstwo.

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC –

ZLIN 5:2

Tercje: 2:1, 1:0, 2:1. Bramki i asysty: 3. Hrehorčák (D. Musil, O. Kovařík), 12. Kofroň (D. Musil), 22. Špaček (O. Kovařík, Freibergs), 47. Hrná (Špaček, M. Kovařík), 57. Dravecký (Gernát, Roman) – 10. Fořt (Řezníček, Dufek), 59. Okál (Svoboda, Nosek). Trzyniec: Štěpánek – Gernát, M. Doudera, Freibergs, D. Musil, Zahradníček, M. Adámek – M. Stránský, P. Vrána, Martin Růžička – M. Kovařík, Špaček, O. Kovařík – Hrehorčák, Marcinko, Kofroň – Dravecký, Roman, Hrná – Ramik. Stalownicy pomimo zwycięstwa pozostają na drugim miejscu w tabeli, tracąc punkt do prowadzącej Sparty Praga, z którą zmierzają dziś w ramach zaległego meczu 10. kolejki. Nie tylko ze Spartą Praga, ale z każdym przeciwnikiem klubowe mogą się okazać stałe frag-

Mallet, Flick, Kalus – Fridrich, Mykiska, Dej.

Gwiazdą spotkania w Brnie był napastnik Dominik Lakatoš, który wprawdzie nie strzelił gola, ale jego trzy asysty miały pod Szpilberkiem kluczowe znaczenie. Dobra forma zapewniła witkowiickiemu napastnikowi przepustkę do reprezentacji RC, która szykuje się do meczów w turnieju z cyklu Euro Hockey Tour w Szwecji.

Lokaty: 1. Sparta Praga 89, 2. Trzyniec 88, 3. Ml. Bolesław 77, 11. Witkowice 50 pkt. Dziś: Sparta Praga – Trzyniec (17.20) i Witkowice – Zlin (17.30).

CHANCE LIGA

PORUBA –

HAWIERZÓW 6:5

Tercje: 1:3, 2:1, 3:1. Bramki i asysty: 6. Pořízek, 28. Raška (Endál), 40. Urbanec (Stloukal, Korkiakoski), 42. Brodek (Szathmáry), 49. Endál (Urbanec, Slavík), 53. Teper (Hudeček, Pořízek) – 4. Prokeš (R. Szturc, Kachyňa), 16. Adamský (R. Szturc, Prokeš), 19. O. Procházka

Taniec z szablami w meczu Trzyńca ze Zlinem. Zabrakło tylko muzyki Arama Chaczaturiana. Fot. ZENON KISZA

(Maruna, Mrva), 31. Prokeš (Rašner, R. Szturc), 45. Mrva (Maruna, Chroboček).

Poruba: Muštukovs (21. Foltán) – Teper, Žovinec, Szathmáry, Kozák, Urbanec, Slavík, T. Voráček – Sikora, Hudeček, Endál – Raška, Korkiakoski, Stloukal – Špaček, Žolobov, Pořízek – Hotěk, Toman, Brodek.

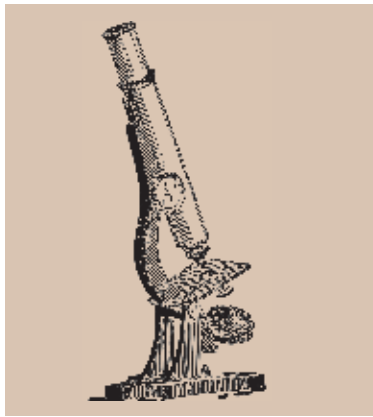
Hawierzów: Stezka – Rašner, Chroboček, Bořuta, Kachyňa, R. Havel, Kočí, Mrowiec – Adamský, Prokeš, R. Szturc – Doktor, F. Seiman, O. Procházka – Rudovský,

Maruna, Mrva – Kořenek, Cihlář, Vašenka.

Hokej to nie tylko sport zespołowy, ale też sport, w którym błędy indywidualne mogą pogryźć całą drużynę. To jedna z przyczyn, dlaczego w tym sezonie gramy poniżej oczekiwań – skomentował przegraną w derbach trener Hawierzowa, Jiří Režnar.

Lokaty: 1. Vrchlabí, 2. Jihlava, 3. Kladno po 53 pkt., 4. Poruba 51, 15. Hawierzów 30, 16. Frydek-Mistek 30 pkt. Jutro: Hawierzów – Jihlava (17.00).

RETROSKOP

Ernest Wilimowski, pochodzący ze Śląska piłkarz skasowany z oficjalnej historii polskiego futbolu z powodu startów w barwach III Rzeszy, był tajemniczym bohaterem zdjęcia z ubiegłotygodniowego Retroskopu. Kontrowersyjna przeszłość Wilimowskiego do dziś zresztą budzi wiele emocji, a pamiętają o nim doskonale m.in. Brazylijczycy, którym strzelił na mundialu w 1938 roku cztery gole. Zostajemy przy futbolu, ale z kategorii kontrowersyjnych piłkarzy

przechodzimy do kategorii kryształowo czystych.

PYTANIE NR 44

To jeden z najlepszych obrońców w historii polskiego futbolu. Z reprezentacją czterokrotnie zasmakował atmosfery mundialu, po raz pierwszy na pamiętnych mistrzostwach świata w 1974 roku, które obejrzałem z brzucha mamy na kanapie rodziców w Boguminie. Na tym mundialu nasz bohater był najmłodszym członkiem ekipy Orłów Górskiego,

które na boiskach RFN wywalczyły świetne trzecie miejsce. Otrzymał też indywidualne wyróżnienie dla „najlepszego młodego zawodnika turnieju”.

Na odpowiedzi czekam do najbliższej niedzieli pod adresem: bittmar@glos.live. Przypominam, że znajdujemy się na kolejnej lotnej premii, w związku z czym do jednego z Was trafi w przyszłym tygodniu voucher do sieci sklepów Sportisimo.

(jb)

Fot. ARC

11

STRABAG RAIL EKSTRALIGA

KARWINA – FRYDEK-MISTEK 37:29

Do przerwy: 17:13. Karwina: Marjanović, Mokroš – Patzel 10/2, Solák 7, Gromyko 5, S. Mlotek 3, Nedoma 4, Skalický 1, Franc 1, Jan Užek 2, Urbański 2, Růža 1, Noworyta, Plaček 1, Široký, Drzygza. Lokaty: 1. Karwina 26, 2. Pilžno 23, 3. Dukla Praga 20 pkt.

Tyle konkursów Pucharu Świata w skokach narciarskich wygrał Adam

Małysz w cudownym sezonie 2000/2001. Rekord Małysza jest niemniej

zagrożony, albowiem Norweg Halvor Egner Granerud wygrał w weekend dziesiąty konkurs Pucharu Świata.

(jb)

Książka zamiast kwiatka?

Fot. ARC

W niedzielę, 14 lutego, przypadają Walentynki, czyli święto zakochanych. – Trzy tygodnie później będziemy obchodzili Dzień Kobiet. Te sympatyczne święta stanowią świetny pretekst do obdarowywania się prezentami – przekonują w Bibliotece Miejskiej w Cieszynie, która w lutym prowadzi waleńtkowy kiermasz książek.

– Wśród książek, które można podarować ukochanej osobie, znajdują się nie tylko powieści, ale również literatura popularnonaukowa, bo przecież państwa bliscy uwielbiają książki o różnej tematyce. Na kiermasz wybrałyśmy takie książki, które nie noszą wyraźnych śladów użytkowania, więc świetnie nadają się na prezent – informują przedstawiciele cieszyńskiej biblioteki, z której usług na co dzień licznie korzystają również czytelnicy z Zaolzia.

Kiermaszowy regał będzie stał w wypożyczalni dla dorosłych na pierwszym piętrze biblioteki do 8 marca.

(wik)

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Uchwała COEXISTENTII w sprawie Spisu Ludności

Rada Republikiowa ruchu politycznego COEXISTENTIA (dalej COEX) podczas obrad zdalnych 21 stycznia 2021 r. przyjęła następującą uchwałę: 1) zobowiązuje członków Polskiej Sekcji Narodowej COEX działających w organach centralnych i grupach gminnych włączyć się aktywnie do kampanii przed Spisem Ludności 2021 r. i współpracować z polskimi stowarzyszeniami obywatelskimi, 2) zobowiązuje przewodniczącego Polskiej Sekcji Narodowej COEX zwrócić się do dyrekcji polskich szkół podstawowych

2021 pod znakiem Morcinka

Rada Miejska Skoczowa postanowiła ogłosić 2021 Rokiem Gustawa Morcinka. W sierpniu przypada bowiem 130. rocznica urodzin tego wybitnego śląskiego pisarza, a zarazem mieszkańca Skoczowa.

Witold Koźdoń

Z okazji roku Gustawa Morcinka wydaliśmy już kalendarz historyczny, który na dwunastu kartach opowiada o tej nietuzinkowej postaci, jest ilustrowany zdjęciami ze zbiorów naszego muzeum oraz zawiera cytaty i myśli pisarza. Niestety inne nasze projekty w dużej mierze zależą od rozwoju sytuacji epidemicznej – mówi Jan Stebel, kierownik Biura Promocji, Informacji i Turystyki Urzędu Miejskiego w Skoczowie. Gmina ma w planach między innymi zorganizowanie pikniku

● Rozalia Wawronowicz, kierowniczka Muzeum im. Gustawa Morcinka, prezentuje tegoroczny kalendarz poświęcony wybitnemu śląskiemu pisarzowi. Fot. ARC Muzeum im. Gustawa Morcinka

morcinkowskiego, na którym całe rodziny mogłyby zapoznać się z życiem i dorobkiem pisarza. Skoczowskie Muzeum im. Gustawa Morcinka planuje z kolei okolicznościową konferencję naukową, na którą zostaną zaproszeni prof. Krystyna Hesk-Kwaśniewicz oraz m.in. naukowcy z Opawy i Wrocławia.

– Specjaliści mają pokazać, jak to faktycznie z Morcinkiem było. Mają mówić o blaskach, ale też o

cieniach tej postaci – tłumaczy Jan Stebel.

Własne pomysły ma również Biblioteka Publiczna w Skoczowie, która przy ich realizacji zamierza nawiązać współpracę z Biblioteką Regionalną w Karwnie. – Niestety planowanie czegośkolwiek w obecnej sytuacji epidemicznej jest niemożliwe, a o transgranicznej współpracy będzie można myśleć dopiero, kiedy koronawirus zacznie odpuszczać, a granica po

czeskiej stronie zostanie poluzowana. Biblioteka chciałaby na przykład zorganizować kilka wycieczek do Karwiny śladami Gustawa Morcinka, tyle że na razie nic nie zapowiada, że zorganizowane grupy będą mogły szybko wjechać do Czech, więc dzisiaj to temat odległej przyszłości. Mimo to mamy nadzieję, że może w drugiej połowie roku będziemy mogli ruszyć z tym projektem – dodaje Stebel. (wik)

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČTI SM,

niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ČT2, niedziela od godz. 19.30.

POLSKIE AUDYCJE, po-pt. godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE. „U Polaków

za Olzą” – niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

OFERTY

MASZ PROBLEM Z SAMOCHODEM? Naprawimy go! AUTOSERVIS – PNEUSERVIS Pamicar s.r.o. - TEL: +420 608 120 706. GL-729

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!

www.glos.live

ŻYCZENIA

W dniu 9 lutego 2021 obchodzi swe 90. urodziny **ZOFIA PORWOLIK** W tym uroczystym dniu składamy Jubilatce szczere i serdeczne życzenia zdrowia, pogody ducha, pomyślności oraz dni pełnych słońca i radości. Córka Wanda oraz wnuczki Ilona i Sabina z rodzinami. GL-058

Dnia 10 lutego 2021 obchodzi swój zacyjny jubileusz życiowy nasza Koleżanka

BRONISŁAWA MRÓZKOWA

Z tej okazji dużo zdrowia, łask Bożych i radości z dalszych dni życzą koleżanki z Klubu Kobiet MK PZKO w Karwinie-Raju. RK-007

WSPOMNIENIA

11 lutego 2021 przypadnie 16. rocznica, kiedy odszedł na wieczność **śp. inż. WŁADYSŁAW KRAUS** z Trzycia Z miłością i szacunkiem wspomina żona Zofia wraz z rodziną. GL-099

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 4 lutego 2021 zmarła w wieku 90 lat nasza Kochana Mama, Teściowa, Babcia, Prababcia, Siostra, Ciocia **śp. WANDA GACHOWA** z domu Myrdacz, zamieszkała w Czeskim Cieszynie Ostatnie pożegnanie z Drogą Zmarłą odbędzie się we wtorek 9 lutego 2021 o godz. 11.00 w kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa w Czeskim Cieszynie. W smutku pogrążona rodzina. GL-100

Wyrazy szczerzego współczucia dla pani Aliny Bury z powodu zgonu **MEŻA** składają członkowie MK PZKO i koleżanki z Klubu Kobiet w Lesznej Dolnej. GL-097

Serdeczne podziękowania krewnym, przyjaciołom, byłym współpracownikom, sąsiadom oraz wszystkim tym, którzy wzięli udział w ostatnim pożegnaniu **śp. BOGUSŁAWA ŁABUDKA** W smutku pogrążona rodzina Na zawsze pozostaniesz w naszych sercach i myślach. GL-102

Pogrążeni w głębokim żalu po śmierci naszego Najukochańszego **śp. ADAMA PALOWSKIEGO** składamy serdeczne podziękowania wszystkim, którzy przyszli pożegnać się z Drogim Zmarłym, za wieńce, kwiaty, za kondolencje w prasie, korespondencyjne i osobiste – wielu pokoleniom zespołów „Błędowice” i „Górole”, byłym członkom „Górnika”, pracownikom Szkoły Podstawowej i Przedszkola w Karwinie, ZG PZKO, MK PZKO w Karwinie-Raju, redakcji „Zwrotu”, Klubowi Nauczycieli Emerytów, koleżankom i kolegom z gimnazjum orłowskiego na Obrokach (rok 1957-60) oraz w Łazach (rok 1963-66), prof. D. Kadłubcowi za ujmujący obraz życia Adama na łamach „Głosu”, rodzinie i przyjaciołom, którzy nas wspierali i nadal wspierają w tych trudnych chwilach. Szczególne podziękowania MUDR. A. Böhmowi i inż. A. Niedobie za wzruszające mowy pogrzebowe, jak również kapeli „Kamraci” za wrażliwe wykonanie pieśniček, które były Adamowi tak bliskie. Za ofarną opiekę lekarską w ostatnich miesiącach dziękujemy ordynatorowi MUDR. D. Workowi z zespołem lekarzy i pielęgniarów, ordynatorce MUDR. L. Čmielowej i całemu zespołowi oddziału opieki paliatywnej, MUDR. M. Garcia N’Dua, MUDR. L. Vágnerowej oraz dyrekcji i pracownikom domu opieki „Nový domov”. Pragniemy wyrazić ogromną wdzięczność wszystkim, którzy Adama odwiedzali, okazali Mu szacunek, miłość i przyjaźń. Żona i syn. GL-101

PROGRAM TV

WTOREK 9 LUTEGO

TV C 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Mieszkanie okradzione, mam 10.30 List do ciebie **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Wszystko, co lubię **14.30** Śpiąca królewna **14.45** Zła krew (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Dobry adres (s.) **22.00** Czwarta gwiazda (s.) **22.55** Komici na piątek **23.55** Kryminolog (s.) **0.55** AZ kwiz.

TV C 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Cudowna planeta **9.55** Josef Masopust **10.30** Cuda starożytności **11.15** Dziennik młodych 12.05 Przeżyli rok 2000 **12.20** Nie poddawał się plus **12.45** Nie poddawał się **13.10** Mała eko-historia naszego życia **13.40** Skrzydła wojny **14.25** Jak Neron uratował Rzym **15.15** Budowniczy statków **16.00** Królestwo natury **16.30** Żyję Dunajem **17.20** Wspomniała Ameryka **18.15** W kamperze po Czechach **18.45** Wieczorynka **19.00** Na hulajnodze **19.15** Magazyn religijny **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Amerykańska wojna **20.55** Fenomen Dukla **21.50** Projekt nazim **22.45** Grantchester (s.) **23.30** Doktor Foster (s.)

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.00** Ulica (s.) **9.55** Spece (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Mały Sheldon (s.) **12.55** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.10** Castle (s.) **15.05** Mentalista (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Anatomia życia (s.) **21.20** Weekend **22.20** Zabójcza broń (s.) **23.15** Mentalista (s.) **1.00** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Blade (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.10** M.A.S.H. (s.) **10.25** Nie igraj z Lillil! (film) **12.25** Strażnik Teksasu (s.) **13.25** Policja Hamburg (s.) **15.25** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Honzy Dédka **22.50** Złote rączki **23.25** Policja w akcji **0.20** Agenci NCIS (s.).

ŚRODA 10 LUTEGO

TV C 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.55** Siedem żon Alfonsa Karaska **10.35** Doktor Martin (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Pr. rozrywkowy **15.00** Gniazdo (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Podróżomania **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **20.55** Hercule Poirot (s.) **22.30** Losy gwiazd **23.25** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **0.10** AZ kwiz.

TV C 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Zachód Stanów

Zjednoczonych **10.05** Żyję Dunajem **11.00** Projekt nazim **11.55** Nasza wieś **12.25** Na muzycznym szlaku **12.50** Tradycje **13.20** Tysiące smaków ulicy **14.05** Magazyn chrześcijański **14.35** Galeria tradycji **15.35** Telewizyjny klub niesłyszących **16.05** Marco Polo **16.55** Tajemnice Watykanu **17.50** Fenomen Dukla **18.45** Wieczorynka **18.55** Babel **19.25** Kawalek drewna **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Kamera w podróży **21.00** Mistrzowie medycyny **21.30** Generalowie **22.25** Lotnicze katastrofy **23.10** Łowca (s.) **0.10** Polowanie na Josefa Mengele.

POLECAMY

● Czwarta gwiazda Wtorek 9 lutego, godz. 22.00 TVC 1

● Grzeszni ludzie miasta Pragi Środa 10 lutego, godz. 20.10 TVC 1

● W kamperze po Czechach Czwartek 11 lutego, godz. 21.05 TVC 2

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **8.55** Ulica (s.) **9.55** Anatomia życia (s.) **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południo-

we wiadomości, sport, pogoda **12.40** Mały Sheldon (s.) **12.55** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.10** Castle (s.) **15.05** Mentalista (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Zamierzamy się żonami **21.40** Małe miłości **22.35** Zabójcza broń (s.) **23.30** Mentalista (s.) **1.10** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Iron Man (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.10** M.A.S.H. (s.) **10.25** Great wychodzi za mąż (film) **12.25** Strażnik Teksasu (s.) **13.25** Policja Hamburg (s.) **15.25** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Showtime **20.15** Pielęgniarki (s.) **21.35** Show Jana Krausa **22.50** Skarby ze strychu **23.55** Policja w akcji **0.55** Agenci NCIS (s.).

CZWARTEK 11 LUTEGO

TV C 1

5.59 Studio 6 **9.00** Napisala: Morderstwo (s.) **9.45** Śladami gwiazd **10.15** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **11.00** Wszystko, co lubię **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Śliwowa **14.20** Ojciec Brown (s.) **15.05** Zawodowcy (s.) **15.55** Napisala: Morderstwo (s.) **16.45** Wszystko, co lubię **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.00** Gejzer **21.30** Pr. dyskusyjny **22.30** Na tropie **22.55** Miejsce zbrodni – Berlin (s.) **0.25** AZ kwiz.

TV C 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowne przedszkole **9.00** Zamazneta planeta **9.50** Wspaniała Ameryka **10.45** Tajemnice Watykanu **11.45** Gejzery i eliksiry **12.30** Duże maszyny **13.15** Aleksander Wielki **14.00** Hitler: Drang nach Osten **14.50** Przez ucho igielne **15.20** Amerykańska wojna **16.05** Kwartet **16.35** Tysiące smaków ulicy **17.20** Generalowie **18.15** Mistrzowie medycyny **18.50** Piłka nożna: MŚ klubów 2020 **21.05** W kamperze po Czechach **21.35** Zakazany bóg **22.05** Miesiąc gwiazd (film) **23.45** Queen **0.15** Fargo (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie z TV Nova **9.05** Ulica (s.) **10.00** Małe miłości **11.00** Co o tym sądzą Czesi **12.00** Południowe wiadomości **12.35** Mały Sheldon (s.) **12.55** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **14.10** Castle (s.) **15.05** Mentalista (s.) **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.25** Co o tym sądzą Czesi **18.25** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **21.40** Gwiezdne życie **22.10** Zabójcza broń (s.) **23.05** Mentalista (s.) **0.50** Castle (s.).

PRIMA

6.15 Iron Man (s. anim.) **7.00** Nowy dzień **9.10** M.A.S.H. (s.) **10.20** Więzy rodzinne (film) **12.25** Strażnik Teksasu (s.) **13.25** Policja Hamburg (s.) **15.25** Agenci NCIS (s.) **16.25** Policja w akcji **17.25** Wiadomości kryminalne **17.50** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości **19.55** Showtime **20.15** Slunečná (s.) **21.35** Wydział kryminalny (s.) **22.55** Tak jest, szefie! **0.05** Policja w akcji.

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

LOGOGRYF

Rozwiązaniem jest nazwa miasta w Polsce, na prawach powiatu, położonego w województwie podkarpackim. Do początku lat 90. XX wieku największy w Polsce ośrodek wydobywania i przetwórstwa siarki...

- 1. cukierek miętowy
- 2. stadion piłkarski w Rio de Janeiro, jeden z największych na świecie
- 3. rzecz niewiele warta, przeciętność
- 4. drzewo lub krzew o efektownych różowobiałych kwiatach
- 5. dział pedagogiki omawiający cele i sposoby nauczania
- 6. cienka, sprężysta płytka w telefonie, mikrofonie
- 7. Helska lub Wiślana
- 8. topiona, aby przywołać wiosnę
- 9. mała miska
- 10. dziewczyna z piosenki Maryli Rodowicz

Wyrazy trudne lub mniej znane:
MEMBRANA, METODYKA

1	M							A
2	M							A
3	M							A
4	M							A
5	M							A
6	M							A
7	M							A
8	M							A
9	M							A
10	M							A

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Poziomo i pionowo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. bieg rzeki, potoku

2. badaczka, naukowiec

3. garnek z długą rączką

4. bardzo miękki minerał, główny składnik zasypek

Wyrazy trudne lub mniej znane: TALK

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Poziomo i pionowo jednakowo:

1

2

3

4

1

2

3

4

1. ...wietrzna, choroba zakaźna

2. kosmiczny sąsiad Jowisza

3. składniki kwasów nukleinowych

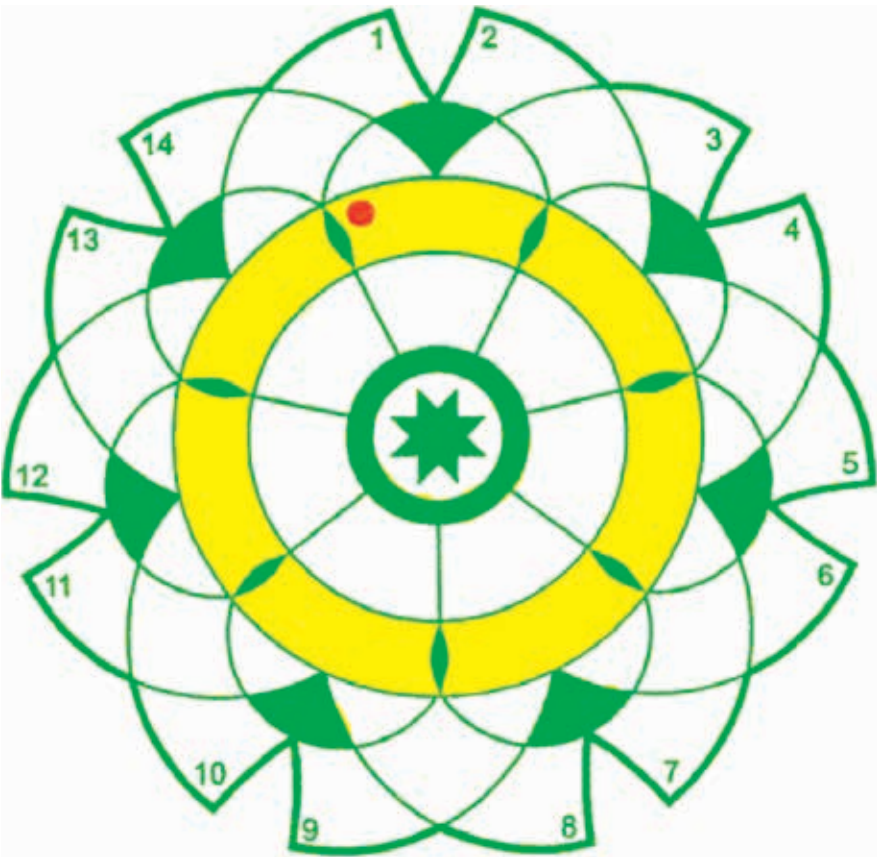
4. aromatyczna przyprawa, gwiazdkowy to badian

Wyrazy trudne lub mniej znane: PURYNY

ROZETKA

Rozwiązaniem dodatkowym jest dokończenie myśli Stanisława Jerzego Leca: „Nigdy nie dyskutuj z głupcem – ludzie mogą nie zauważyć...!”

- 1. krewny ze strony ojca
- 2. droga krótsza, na przełaj
- 3. baśniowy – przechowywany w Sezamie
- 4. dawniej młócono je cepami
- 5. ruch ciała wokół własnej osi
- 6. hala widowiskowo-sportowa w Poznaniu lub kolistą sceną w cyrku
- 7. drobne, okrągłe cukierki
- 8. długa szata zakonnika
- 9. świat zwierząt
- 10. Geronimo lub Winnetou
- 11. duży port w Chorwacji
- 12. kredens w gwarze górnośląskiej
- 13. substancja płynna
- 14. metal o symbolu Yb

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana książka. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 19 lutego 2021 r. Nagrodę z 26 stycznia otrzymuje **Ewa Mrowiecowa z Hawierzowa**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 26 stycznia: 1. FACH 2. ARENA 3. CNOTA 4. HAAN
Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 26 stycznia: 1. SAGA 2. ARGON 3. GODKI 4. ANIA
Rozwiązanie logogryfu z 26 stycznia: GOGOLIN
Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 26 stycznia: MILICZ